

GAZETA SAMORZĄDOWA

WIADOMOŚCI OZIMSKIE

Październik 2022 r. nr 010 (334) • www.ozimek.pl • www.bip.ozimek.pl

ISSN 1234-6055

cena 2,50 zł (w tym 5% VAT)

RUSZA REWITALIZACJA

A W TYM NUMERZE:

Nowa ścieżka rowerowa w gminie	str. 3
III Ozimskie Forum Gospodarcze	str. 5
Jubileusz 30-lecia partnerstwa w Heinsbergu	str. 10
Ozimek miastem Humboldta	str. 16-18
Mażoretki O-mega z Ozimka	str. 23-24

Gmina Ozimek przejęła dworzec PKP w Ozimku

Więcej na stronie 2

ISSN 1234-6055

9 771234 605002

BURMISTRZ INFORMUJE

Gmina Ozimek przejęła dworzec PKP w Ozimku

Gmina Ozimek przejęła bezpłatnie dworzec PKP w Ozimku. Dzięki temu będzie można wyremontować i zagospodarować obiekt, a zarazem uatrakcyjnić naszą gminę dla turystów i zwiedzających. Przejęcie dworca jest jednym z elementów kompleksowego projektu przebudowy ul. Kolejowej. Projekt ten zakłada budowę ścieżki rowerowej od Wyspy Rehdanza'a do cmentarza komunalnego w Nowej Schodni, budowę parkingu

Bike&Ride oraz w dalszej perspektywie remont nawierzchni ul. Kolejowej przy współpracy ze Starostwem Powiatowym w Opolu.

Dnia 4 października 2022 r. Burmistrz Ozimka **Mirosław Wieszołek** oraz Dyrektor PKP S.A. Oddział Wrocław **Tadeusz Szulc** i Zastępca Dyrektora PKP S.A. Oddział Wrocław **Kamila Wiczysta** podpisali akt notarialny, na mocy którego Gmina Ozimek została właścicielem obiektu.

– Poprawa estetyki Ozimka w tym miejscu ma priorytetowe znaczenie, ponieważ dworzec PKP jest centralnym punktem komunikacyjnym. Przez prawie dwa lata zabiegano o przejęcie obiektu dworca. Bardzo cieszymy się, że starania zakończyły się sukcesem – dodaje Burmistrz Ozimka **Mirosław Wieszołek**.

Marcin Widera

Uroczyste zakończenie programu MIS w Gminie Ozimek

Na terenach naszych sołectw zakończyła się realizacja zadań z programu „Marszałkowska Inicjatywa Sołecka – Opolskie w latach 2020-2022”. W tym roku z przyznanej pomocy finansowej w formie dotacji celowej na dofinansowanie zadań własnych gminy w zakresie realizacji małych projektów lokalnych na terenach wiejskich na rok 2022 skorzystały sołectwa: Krasiejów, Krzyżowa Dolina, Nowa Schodnia i Grodziec. W styczniu sołtysi wraz z radami sołeckimi wybrali przedsięwzięcia do realizacji. Przygotowano fizyki projektowe z opisem zadań, na podstawie

których złożono wnioski o udzielenie pomocy finansowej na łączną kwotę 20 000,00 zł.

W uroczystym zakończeniu realizacji zadań w ramach Marszałkowskiej Inicjatywy Sołeckiej, które miało miejsce dnia 4 października 2022 r. uczestniczyli m.in. Przewodniczący Sejmiku Województwa Opolskiego Rafał Bartek, Burmistrz Ozimka **Mirosław Wieszołek**, Sołtys Wsi Grodziec **Zdzisław Adamski**, Sołtys Wsi Krzyżowa Dolina **Bernard Sklorz** i Sołtys Wsi Nowa Schodnia **Leszek Jaremkó**.

W trzyletniej edycji programu udział wzięły wszystkie sołectwa z naszej gminy. W tym

roku zrealizowano następujące zadania: „Podjazd dla osób niepełnosprawnych do świetlicy wiejskiej w Krzyżowej Dolinie”; „Doposażenie placu zabaw w sołectwie Grodziec”; „Zakup zestawu nagłośnieniowego na potrzeby sołectwa Krasiejów” oraz „Doposażenie placu zabaw w sołectwie Nowa Schodnia”.

Rzeczywiste koszty finansowe realizacji zadań wyniosły 23 890,00 zł, z czego wkład własny był na poziomie 3 915,00 zł, a dotacja po rozliczeniu wyniosła 19 575,00 zł.

Marcin Widera

Nowa ścieżka rowerowa w gminie

Podpisano umowę na długo wyczekiwana ścieżkę rowerową łączącą Wyspę Rehdanz'a w Ozimku z ul. Opolską w Nowej Schodni. W ramach inwestycji powstanie ścieżka oraz parking Park&Bike&Ride z tablicą interaktywną, centrum przesiadkowe oraz miejsca parkingowe dla samochodów osobowych, które będą zlokalizowane w okolicy dworca w Ozimku.

Trasa ścieżki przebiegać będzie w ciągu ul. Opolskiej od skrzyżowania z ul. Piotra Kuczki do skrzyżowania z ul. Danieleką o długości 752,90 m, w ciągu ul. Danielekiej od skrzyżowania z ul. Opolską do skrzyżowania z ul. Kolejową o długości ok. 991,60 m oraz w ciągu ul. Kolejowej od skrzyżowania z ul. Danieleką do mostu nad rzeką Mała Panew o długości 989,00 m.

Dnia 7 października 2022 r. Burmistrz Ozimka **Mirosław Wieszołek** oraz **Marta Katolik** i **Wiesław Wójcik** – przedstawiciele głównego wykonawcy inwestycji Przedsiębiorstwa Wielobranżowo-Usługowego BEST-OPEBEL S.C. podpisali umowę na zadanie „Budowa ścieżki rowerowej w ciągu ulic Kolejowej i Danielekiej w Ozimku oraz ulicy Opolskiej w Nowej Schodni”.

Wartość inwestycji to 5 150 000,00 zł, natomiast wartość dofinansowania to 4 892 500,00 zł (95%).

Operacja jest współfinansowana z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych z dnia 2021-08-05 nr 01/2021/4579/PolskiŁad.

– „Rozwój ścieżek rowerowych w Gminie Ozimek jest elementem programu Ekologiczny Ozimek, trwającej od dwóch lat zielonej transformacji gminy. Powstanie centrum przesiadkowego

Park&Bike&Ride przy PKP w Ozimku będzie pierwszym krokiem rewitalizacji infrastruktury komunikacyjnej w tym miejscu. W przyszłym roku dokonamy rewitalizacji dworca PKP, aby stał się wizytówką naszego miasta” – komentuje Burmistrz Ozimka **Mirosław Wieszołek**.

Marcin Widera

Nowy obiekt sportowy w Ozimku

W ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Opolskiego na lata 2014-2020 współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego realizowany jest projekt „Rewitalizacja obiektów sportowych w Gminie Ozimek”.

W dniu 27 września 2022 roku Burmistrz Ozimka **Mirosław Wieszołek** wraz z Prezesem Zarządu firmy GAMAK Sp. z o.o **Pawłem Galiszem** podpisali umowę na zadanie pn. „Przebudowa terenu parkingu przy kompleksie boisk Orlik w Ozimku na użytek lodowiska całorocznego – boisko do jazdy na łyżwach i rolkach”. Nowopowstałe boisko, o wymiarach 20x30 metrów, będzie ogólnodostępne dla społeczności lokalnej (także dla osób niepełnosprawnych). Wartość inwestycji opiewa na kwotę 722 994,00 zł.

– „Boisko w okresie dodatnich temperatur będzie wykorzystywane jako rolkowisko. Z kolei, gdy temperatura spadnie poniżej zera, boisko będzie pełnić funkcję lodowiska. Planujemy także, by z boiska korzystały dzieci i młodzież w wieku

szkolnym podczas lekcji wychowania fizycznego. Inwestując w infrastrukturę rekreacyjno-sportową poprawiamy komfort życia mieszkańców w naszej gminie, którzy zyskują nowe możliwości spędzania

wolnego czasu w aktywnej formie” – podsumowuje Burmistrz Ozimka **Mirosław Wieszołek**.

Emilia Jendryasek

Modernizacja ul. Powstańców Śl. w Pustkowie

W dniu 14 września 2022 r. Burmistrz Ozimka Mirosław Wieszołek, radny miejski Marek Elis, sołtys Pustkowa Norbert Feliks oraz wykonawca inwestycji – właściciel firmy Protect Building Łukasz Mikoda dokonali odbioru technicznego ulicy Powstańców Śląskich.

W ramach zadania wybudowano jezdnię o nawierzchni z betonu asfaltowego o szerokości 3,00-3,50 m z utwardzonym poboczem po obu stronach. Poprawiono także drożność rowu melioracyjnego przy skrzyżowaniu drogi powiatowej z ulicą Powstańców Śląskich poprzez budowę mostka oraz uporządkowanie zieleni.

Wartość inwestycji wyniosła 243 052,13 zł, z czego 77 000,00 zł stanowiło dofinansowanie. Zadanie pn. „Budowa drogi dojazdowej do gruntów rolnych we wsi Pustków, obręb nr 0130 Szczedrzyk arkusze 2, działka nr 343,

jednostka ewidencyjna Ozimek” jest dofinansowane w ramach naboru wniosków o dofinansowanie zadań w 2022 r. polegających na budowie lub przebudowie dróg dojazdowych

do gruntów rolnych ze środków budżetu Województwa Opolskiego.

Emilia Jendryassek

Remont tarasu Domu Kultury

Dnia 22 września 2022 r. w Urzędzie Marszałkowskim w Opolu Burmistrz Ozimka Mirosław Wieszołek podpisał umowę na realizację zadania pn. „Adaptacja tarasu Domu Kultury na cele związane z promocją, edukacją, tradycją i kulturą rybacką”.

Wniosek o dofinansowanie został złożony w ramach działania 4.2 „Realizacja lokalnych strategii rozwoju kierowanych przez społeczność” w ramach Priorytetu 4. Zwiększenie zatrudnienia i spójności terytorialnej, objętego Programem Operacyjnym „Rybacko i Morze”.

Cel operacji: Stworzenie możliwości do promocji rybackiej specyfiki obszaru RLGD poprzez adaptację zewnętrznego tarasu przy Domu Kultury w Ozimku.

Wartość projektu to 61 469,37 zł. Pomoc finansowa w formie zwrotu poniesionych kosztów kwalifikowalnych operacji wynosi 48 170,00 zł, z czego współfinansowanie ze środków Unii Europejskiej, w ramach EFMR 40 944,50 zł.

Projekt zakłada adaptację tarasu przy Domu Kultury w Ozimku na potrzeby organizacji wydarzeń związanych z tematyką rybacką, takich jak warsztaty różnego rodzaju, np. pokazy gotowania z lokalnych ryb i produktów, warsztaty na temat wody, konferencje, spotkania tematyczne.

Marcin Widera

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego w ramach Programu Operacyjnego „Rybacko i Morze”

III Ozimskie Forum Gospodarcze

Budowa dobrych wzajemnych relacji z przedsiębiorcami jest fundamentem dla rozwoju gospodarczego Gminy Ozimek, który przekłada się na poprawę jakości życia naszych mieszkańców. W Gminie Ozimek w ciągu ostatnich dwóch lat zrobiono wiele, aby ożywić przedsiębiorczość, zadbać o lokalne firmy tak, by chciały modernizować, inwestować oraz rozwijać swoje biznesy.

Właśnie Forum Gospodarcze jest odpowiedzią magistratu Ozimka na potrzebę prawidłowej komunikacji biznesu z samorządem. Zgodnie z zapowiedzią III Ozimskie Forum Gospodarcze, które miało miejsce 21 września 2022 r. jest kontynuacją zapoczątkowanych w 2020 r. biznesowych spotkań.

Wśród zaproszonych gości pojawili się nie tylko lokalni przedsiębiorcy, a także radni miejscy i przedstawiciele instytucji związanych z biznesem - Opolskiego Centrum Rozwoju Gospodarki oraz Opolskiej Izby Gospodarczej.

Przewodnim tematem tegorocznej edycji była sytuacja panująca na rynku energetycznym. Bezpieczeństwo energetyczne jest kluczowym aspektem dla rozwoju wielu gałęzi biznesu.

Prelegenci skoncentrowali się na zaprezentowaniu rozwiązań, które mają na celu wsparcie dla firm w tym niepewnym dla nich czasie oraz zmierzających do przeciwdziałania trudnej sytuacji na rynku energii i paliw.

Burmistrz Ozimka **Mirosław Wieszołek** zaprezentował działania zrealizowane i planowane sprzyjające rozwojowi biznesu w Gminie Ozimek. Mówił m.in. o rozwoju bazy oświatowej,

infrastruktury drogowej, o kierunkach planowania przestrzennego w gminie. Przedstawił również działania gminy, m.in. w zakresie termomodernizacji obiektów publicznych i oświatowych w Ozimku - planowanych montażach paneli fotowoltaicznych, wymianie oświetlenia ulicznego na terenie gminy oraz modernizacji oczyszczalni ścieków i ciepłowni.

Wojciech Płachetka z XOOG Klastry Energii skupił się na pozytywach zastosowania klastrów energii. Spółka XOOG Klastry Energii P.S.A. jest koordynatorem samorządowych i przemysłowych klastrów energii na obszarze całej Polski.

Prof. Zbigniew Plutecki z Politechniki Opolskiej przedstawił projekt przebudowy systemu ciepłowniczego miasta Ozimek, który zostanie zrealizowany w najbliższych latach przez PGKiM. To strategiczna inwestycja, która

pozwoli nam znacznie ograniczyć koszty zakupu węgla, spełniać normy ekologiczne i wytwarzać własny prąd.

Po wszystkich wystąpieniach nastąpiła część dyskusyjna, po której Burmistrz Ozimka **Mirosław Wieszołek** podsumował III Ozimskie Forum Gospodarcze, zapraszając uczestników do dalszych rozmów panelowych, w trakcie których zebrani goście zadawali pytania prelegentom.

– „Każdego roku udowadniamy, że Ozimskie Forum Gospodarcze to doskonałe miejsce do poszerzenia wiedzy, zawierania znajomości, zdobywania biznesowych kontaktów i dzielenia się swoimi doświadczeniami oraz poszukiwania nowych rozwiązań” – podsumowuje Burmistrz Ozimka **Mirosław Wieszołek**.

Marcin Widera

Dzień Edukacji Narodowej w Gminie Ozimek

Dzień Edukacji Narodowej to święto polskiej szkoły, święto nauczycieli od przedszkola po szkoły wyższe. W tym szczególnym dniu – 14 października składamy nauczycielom oraz wszystkim pracownikom oświaty gratulacje oraz życzymy dalszej wytrwałości w tak trudnej pracy wychowawczej.

Tego wyjątkowego dnia Burmistrz Ozimka **Mirosław Wieszołek** zaprosił laureatów Nagrody Burmistrza Ozimka z okazji Dnia Edukacji Narodowej na uroczyste spotkanie, podczas którego osobiście złożył życzenia wielu momentów radości i dumy z profesji zawodowej, dziękując jednocześnie za siłę i wytrwałość w przekazywaniu wiedzy młodemu pokoleniu.

Wyróżniającymi się nauczycielami, którym w tym roku przyznano Nagrody Burmistrza Ozimka są:

- **Elżbieta Pluta** – Dyrektor Publicznej Szkoły Podstawowej w Dylakach;
- **Magdalena Dudkiewicz** – Dyrektor Publicznego Przedszkola nr 1 w Ozimku;
- **Małgorzata Cichoń** – nauczyciel Publicznej Szkoły Podstawowej w Szczedrzyku;
- **Ilona Możdżeń** – nauczyciel Publicznej Szkoły Podstawowej w Dylakach;
- **Małgorzata Kuchne** – nauczyciel Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Grodźcu;
- **Joanna Piontek** – nauczyciel Publicznej Szkoły Podstawowej w Szczedrzyku;
- **Marta Wieczorek** – nauczyciel Szkoły Podstawowej nr 2 w Ozimku;
- **Jolanta Gottwald** – nauczyciel Szkoły Podstawowej w Antoniowie;
- **Kamila Widera** – nauczyciel Publicznego Przedszkola nr 1 w Ozimku;
- **Bożena Michalak** – nauczyciel Publicznego Przedszkola nr 2 w Ozimku;
- **Renata Krzyżowska** – nauczyciel Publicznej Szkoły Podstawowej nr 1 w Ozimku;
- **Aneta Woźnica** – nauczyciel Publicznej Szkoły Podstawowej nr 1 w Ozimku;
- **Maria Świętek** – nauczyciel Szkoły Podstawowej nr 3 w Ozimku;
- **Anna Broniarz** – nauczyciel Szkoły Podstawowej nr 3 w Ozimku;
- **Ewa Helman** – nauczyciel Publicznego Przedszkola nr 4 w Ozimku.

Wszyscy powyżej wymienieni nauczyciele wykazali się ogromnym zaangażowaniem w codziennej pracy, będąc nie tylko wspaniałymi pedagogami, ale partnerami dla uczniów. Tworzą bardzo dobre warunki do zdobywania wiedzy i rozwijania pasji uczniów, wykorzystując przy tym nowoczesne metody nauczania.

Marcin Widera

Wrześniowa sesja Rady Miejskiej w Ozimku

W dniu 26 września 2022 r. odbyła się 51. sesja Rady Miejskiej w Ozimku, którą poprowadził Wiceprzewodniczący Rady Miejskiej w Ozimku Marek Elis.

Pierwsza uchwała poddana pod obrady i głosowanie radnych dotyczyła wyrażenia woli na zawarcie porozumienia międzygminnego pomiędzy Gminą Ozimek i Gminą Dobrodzień w sprawie zasad finansowania pobytu dzieci w żłobku samorządowym. Porozumienie będzie określało maksymalną stawkę, jaką Gmina Dobrodzień będzie przekazywać za każde dziecko uczęszczające do żłobka na terenie naszej gminy.

Radcy miejscy jednogłośnie przyjęli uchwałę w sprawie przystąpienia do sporządzenia Strategii Rozwoju Gminy Ozimek na lata 2023-2030 oraz określenia szczegółowego trybu i harmonogramu opracowania projektu strategii, w tym trybu konsultacji. Opracowanie owego dokumentu podyktowane jest zmianami w przepisach prawa, które mają za zadanie uporządkować krajowy system dokumentów strategicznych w zakresie polityki rozwoju. Strategia Rozwoju Gminy Ozimek będzie także instrumentem do efektywnego pozyskiwania środków zewnętrznych.

Przegłosowano także uchwałę w sprawie wyrażenia zgody na odpłatne nabycie nieruchomości – działki nr 448/2 km. 1 obręb Szczedrzyk. Jest to działka bezpośrednio granicząca z terenem Szkoły Podstawowej w Szczedrzyku, która docelowo ma posłużyć jako miejsce do zawracania autobusu oraz parking dla pracowników szkoły i rodziców, co wpłynie na poprawę bezpieczeństwa w obrębie szkoły.

Ponadto radni miejscy przyjęli szereg uchwał: w sprawie zmiany budżetu gminy na 2022 rok; w sprawie zmiany wieloletniej prognozy finansowej; w sprawie stwierdzenia braku właściwości do rozpatrzenia petycji w sprawie ochrony dzieci oraz ludzi osłabionych przed szkodliwym wpływem na ich zdrowie sztucznego promieniowania mikrofalowego; w sprawie uchwalenia Regulaminu dodatków do wynagrodzenia zasadniczego, wynagrodzenia za godziny nadwymiarowe i godziny doraźnych zastępstw oraz nagród dla nauczycieli zatrudnionych w przedszkolach i szkołach prowadzonych przez Gminę Ozimek; w sprawie załatwienia skargi.

Radni zapoznali się również z sprawozdaniem z realizacji budżetu gminy za I półrocze 2022 r., sprawozdaniem Burmistrza z działalności za III kwartał 2022, w tym informacji o podmiotach gospodarczych w gminie oraz przedstawiono stanowisko Komisji Finansowo-Gospodarczej, Bezpieczeństwa Publicznego i Ochrony Środowiska oceniające bezpieczeństwo na terenie miasta i gminy.

Emilia Jendryassek

Dożynkowa biesiada w Antoniewie

W niedzielę 18 września w kościele parafialnym w Ozimku odbyła się uroczysta msza dożynkowa, podczas której za tegoroczne plony dziękowali rolnicy oraz działkowcy z Ozimka i Antoniewa. Po południu w świetlicy wiejskiej „Nasz Zapiecek” w Antoniewie odbyła się dożynkowa biesiada przy kołaczku i kawie, poczęstunku oraz występach.

Przybyłych na nią mieszkańców i gości przywitała sołtys **Magdalena Kotuła**. Pozdrowienia, podziękowania i wyrazy najwyższego szacunku skierowała przede wszystkim do rolników, ale również podziękowała osobom, które były sponsorami letniego festynu „Dzień sąsiada”, a bez wsparcia których nie byłoby tylu darmowych atrakcji dla mieszkańców. W swoim wystąpieniu podkreśliła, że dożynki, to jedne z najpiękniejszych dni w życiu rolników. To odpoczynek i radość po ciężkiej pracy. Tak dawniej, jak i dziś dożynki przypominają, że to dzięki ciężkiej pracy rolnika na stoły w naszych domach trafia nasz polski chleb. Przytoczyła słowa św. Jana Pawła II, który powiedział; „Oddaję hołd spracowanym rękom polskiego rolnika. Tym rękami, które z trudnej czarnej ziemi wydobywały chleb dla kraju, a w chwilach zagrożenia były gotowe tej ziemi strzec i bronić.”

Podziękowania i życzenia złożyli również rolnikom: wicestarosta opolski **Leonarda Płoszaj**, proboszcz ks. **Marian Demarczyk**, radny **Marcin**

Kowalewski oraz zastępca burmistrza Ozimka **Andrzej Brzezina**, który pokrojonym na kawałki chlebem poczęstował wszystkich obecnych na uroczystości. Podczas biesiady zastępca burmistrza przeprowadził też wśród młodzieży krótki test wiedzy o pracy rolników. W części artystycznej wystąpił zespół ludowy **Opolskie Dziolchy** z Antoniewa oraz **Vanessa Gonsior** – uczennica SP w Antoniewie i laureatka wielu konkursów piosenki polskiej oraz niemieckiej,

a gościnnie zaprezentowali się soliści Studia Piosenki „Nonet” działającego przy Domu Kultury w Ozimku – **Natalia Nowak** i **Bartosz Bednarski**. Wszystkie występy nagrodzono gromkimi oklaskami, a dożynkowa biesiada trwała do późnego popołudnia. Atrakcją dla najmłodszych była nadmuchiwana zjeżdżalnia ustawiona przed wejściem do świetlicy.

Janusz Dziuban

Izba Pamięci i Tradycji w Dylakach

Kultywowanie tradycji i pamięci o ludziach, przedmiotach, sytuacjach jest ważne dla zachowania tożsamości. W Dylakach powstało miejsce, gdzie pielęgnowane są historie zaklęte w przedmiotach. Izba Pamięci i Tradycji, bo o tym miejscu mowa, to przestrzeń otwarta na doświadczanie barwnych opowieści poprzez przebywanie wśród „przedmiotów z duszą”. Forma i funkcja większości ze zgromadzonych tam rzeczy wydaje się znajoma. Stary, pomalowany farbą olejną kredens, wyszywane makatki, dziergane serwety, przybory kuchenne to przedmioty, które wielu może kojarzyć z własnej przeszłości. Każdy eksponat, który znalazł się i Izbie Pamięci i Tradycji ma swoją własną historię. Przedmiot ten zanim stał się elementem ekspozycji, zwykle służył długie lata mieszkańcom podczas codziennych domowych czynności a następnie został zastąpiony innym nowoczesnym i wielofunkcyjnym sprzętem.

W stosunkowo niedużej przestrzeni izby znalazło się wiele przedmiotów, nie odczuwa się tu jednak ich nadmiaru. Wszystkie eksponaty mają swoje miejsce a całość tworzy wrażenie przyjemnej, niemal domowej atmosfery. Jest to zasługą między innymi dużego, znajdującego się pośrodku pomieszczenia stołu. Jego blat przykryty jest ciężką szybą, zza której spoglądają twarze ze starych fotografii. Stół ten jest wykorzystywany jako miejsce pracy twórczej podczas organizowanych tu warsztatów tematycznych. W oszklonej gablocie znalazły się też fotografie związane z historią pewnej akuszerki, Pauliny Czech oraz dzieci, którym ona pomogła przyjść na świat... a było ich dokładnie cztery tysiące czterysta czterdzieści troje.

Izba Pamięci i Tradycji w Dylakach, została oficjalnie otwarta podczas tegorocznych dożynek, dnia 18.09.2022 r. Uroczystego przecięcia wstęgi dokonali m.in. Burmistrz Ożymka **Mirosław Wieszołek**, Wicestarosta Opolski **Leonarda Płoszaj**, Prezes LGD Kraina Dinozaurów **Anna Golec** i sołtys **Barbara Starzycka**. Był to główny punkt tradycyjnego święta plonów, podczas którego wystąpiły również dzieci z Publicznego Przedszkola nr 3 i ze Publicznej Szkoły Podstawowej w Dylakach oraz Zespół Dialog.

Szczerze zachęcamy Państwa do odwiedzenia tego magicznego miejsca, gdzie tradycja i pamięć znalazły swoje miejsce.

Lucja Furman

Jubileusz 30-lecia partnerstwa w Heinsbergu

Partnerstwo miast Ozimek i Heinsberg ma już 30. letnią tradycję! Przez te lata udało się nawiązać wiele znajomości i przyjaźni. Powstało wiele projektów kulturalnych i gospodarczych. Samorządy obu miast wymieniały się doświadczeniami, obserwowały i uczyły się od siebie nawzajem.

Dla Ozimka Heinsberg jest pierwszym miastem, z którym nawiązano współpracę partnerską. Świętowanie jubileuszu współpracy rozpoczęło się podczas tegorocznych Dni Ozimka. Wówczas do naszego miasta przybyła delegacja z Heinsberga, która uczestniczyła wraz z delegacjami pozostałych miast partnerskich i zaprzyjaźnionych w warsztatach strażackich, turniejach sportowych oraz innych wydarzeniach kulturalnych. Z rewizytą do naszych zachodnich sąsiadów pojechali przedstawiciele Urzędu Gminy i Miasta w Ozimku, Rady Miejskiej w Ozimku, Mniejszości Niemieckiej oraz innych organizacji i instytucji działających na terenie Gminy Ozimek.

Oficjalne wydarzenia w Heinsbergu z przemówieniami między innymi wódcami miast partnerskich – Burmistrza Ozimka **Mirosława Wieszołka** i Burmistrza Heinsberga **Kaia Louisa** oraz koncertami orkiestr z Ozimka i Kirchhoven były okazją do wspomnień, snucia planów i rozmów o rozwoju współpracy.

Nie mogło zabraknąć wspólnego muzykowania. Pokazało ono, że muzyka to uniwersalny język, który łączy ludzi, przełamuje bariery i schematy. Wyraz tej idei dali też mieszkańcy Heinsberga, którzy licznie przybyli na rynek miasta by słuchać koncertu Ozimskiej Orkiestry Dętej. Nie wystraszył ich deszcz i niepogoda, artyści zostali nagrodzeni gromkimi oklaskami.

Podczas wizyty w Heinsbergu, poszczególne grupy sportowe odbywały swoje zawody i turnieje.

Strażacy ochotnicy z Ozimka wzięli udział w ćwiczeniach Ochotniczej Straży Pożarnej w Heinsbergu. Poznali funkcjonowanie jednostki, jej strukturę i sprzęt, który znajduje się na wyposażeniu.

Drużyny skata z Ozimka i Szczerzyka pod przewodnictwem **Kazimierza Udolfa** rozegrała przeciwko skaciarzom z Kirchhoven tradycyjny Turniej o Puchar Partnerstwa. W pierwszym dniu odbyły się zawody drużynowe, które wygrali skaciarze z Heinsberga. Puchar przechodni, który w czerwcu br. zdobyli ozimscy skaciarze wrócił zatem do gospodarzy turnieju w Niemczech. Drugiego dnia rozegrano turniej indywidualny z udziałem 15 zawodników, a najlepszym graczem z Ozimka okazał się **Andrzej Berbelicki**, który zajął 4 miejsce. Podczas rywalizacji w drużynach gospodarzy udział brały również 2 panie!

W dniach partnerstwa uczestniczyła ponadto delegacja wędkarzy z Ozimka z prezesem

Wiesławem Misiem na czele. W trakcie wspólnego, dwudniowego wędkowania podkreślono uniwersalność hobby, które łączy pasjonatów z miast partnerskich. W pierwszym dniu rywalizacji ryby, jak to często bywa, w tym w szczególności 500 wpuszczonych z tej okazji do hektarowego zbiornika pstrągów, nie wykazały żadnego zainteresowania przynętami podawanymi prawie przez 30 wędkarzy! Odmienną sytuację odnotowaliśmy w drugim dniu rywalizacji, gdzie metodą gruntową udało się ozimskim wędkarzom złowić kilka okazałych leszczy i płoci. Dwa dni wędkowania, poza wypoczynkiem, były też okazją do wymiany doświadczeń, nawiązania kolejnych kontaktów oraz planowania następnych wspólnych przedsięwzięć. Wędkarze z Heinsberga m.in. wykazali duże zainteresowanie możliwością obserwowania przyszłorocznych Klubowych Mistrzostw Świata Wędkarstwie Spławikowym, planowanych na koniec lipca na Zbiorniku Kluczbork. W imieniu Okręgu PZW Opole i wędkarzy ozimskich przekazano w związku z tym zaproszenia dla kilku wędkarzy z Heinsberga, chętnych obserwować tę imprezę.

W sobotę (1.10.2022 r.) drużyna juniorów młodszych GMKS Ozimek rozegrała turniej z drużynami z okolicy Heinsberg. Nasza drużyna grała po losowaniu z dwiema drużynami. – „Pierwszy mecz wygraliśmy 5:1, natomiast finałowy 2:1. Mimo słabej pogody nie zabrakło ducha walki, a przy tym dobrej zabawy” – mówi **Adam Szyporta** trener GMKS-u.

Ponadto bardzo ważnym punktem wizyty było spotkanie nauczycieli ze Szkoły Podstawowej nr 3 im. Paraolimpijczyków i Olimpijczyków Polskich w Ozimku z dyrektorem **Dariuszem Górniaszkim** na czele z przedstawicielami szkoły partnerskiej – Realschule Heinsberg. Idąc z duchem czasu wypracowano sposób pogłębienia partnerstwa z wykorzystaniem platformy internetowej. Będzie to możliwość poznania się uczniów i nauczycieli obydwu placówek oraz poszerzania swoich umiejętności z zakresu technik

informacyjno-komunikacyjnych. – „W dalszej części spotkania omówiony został ramowy plan kolejnej wymiany uczniowskiej. Tym razem przewidziany jest przyjazd uczniów z Heinsberga do Ozimka. Kluczowym elementem wymiany będzie wspólna aktywność sportowa młodzieży. Nie zabraknie również okazji do zapoznania się z kulturą i historią naszego kraju” – dodaje nauczyciel SP nr 3 **Arnold Bonk**.

Uczestnicy delegacji mogli też lepiej poznać miasto i jego okolice. Podczas spaceru urokliwymi uliczkami przewodnik opowiedział o najważniejszych zabytkach i atrakcjach turystycznych centrum Heinsberga. Liczna grupa odwiedziła też Muzeum Glanzstoff, gdzie przedstawiono piękną i bogatą historię zakładu włókienniczego, którego tradycja na stałe związana jest ze strukturą gospodarczą i społeczną regionu. Miejsce to wywarło duże wrażenie na zwiedzających. Z pewnością na długo zapadnie im też w pamięć Dremmen – dzielnica Heinsberga. Orowadzanie po tej części miasta w głównej mierze odbywało się wąskimi chodnikami i ścieżkami

służącymi kiedyś do łatwej komunikacji pieszej. Te elementy infrastruktury stały się tu tak charakterystyczne, że same w sobie stanowią aktualnie atrakcję turystyczną.

Ciekawym punktem programu była wizyta na lotnisku, na którym mieszkańcy Ozimka – **Barbara Kotysz** i **Jan Mrozowski** – zwycięzcy konkursu wiedzy o miastach partnerskich, mogli wykorzystać vouchery na przelot nad miastem i okolicami Heinsberga.

„Nie sposób wymienić wszystkich korzyści wynikających z wzajemnej współpracy, najcenniejsze wydają się jednak relacje zawiązywane podczas wielokrotnie wspomnianych wymian młodzieży, bo to one zwykle kształtują poziom współpracy dla kolejnych pokoleń. Dziękujemy przyjaciółom z miasta partnerskiego Heinsberg za tak serdeczne przyjęcie. Wiemy, że te 30 lat dotychczasowej współpracy to dopiero początek wielu wspólnych przygód!” – podsumowuje Burmistrz Ozimka **Mirosław Wieszołek**.

Lucja Furman

Wizyta w mieście partnerskim Krompachy

W odpowiedzi na zaproszenie Primátorki miasta Krompachy Ivety Rušinovej, w dniach 23-25 września 2022 r. delegacja Gminy Ozimek złożyła wizytę w naszym mieście partnerskim. Ozimski magistrat reprezentowali Burmistrz Mirosław Wieszołek, Sekretarz Gminy Barbara Durkalec oraz Przewodnicząca Rady Miejskiej Aldona Koczur.

Celem spotkania był udział w tradycyjnym XXIX Jarmarku Krompachskim. Oficjalny program pobytu zagranicznych gości miał miejsce w piątek, 23 września 2022 r. w centrum miasta na Placu Ratuszowym. Uroczystość tamtejszych obchodów rozpoczęła się przemarszem spod budynku urzędu gminy pod scenę, gdzie oficjalnie przywitano wszystkich mieszkańców oraz przedstawicieli zaproszonych delegacji z Polski, Rumunii oraz Węgier. Wydarzenia rozpoczął występ utalentowanego czeskiego zespołu sztuki ludowej, koncert czeskiej wokalistki, kompozytorki **Lenki Filipovej** oraz wielu innych artystów zaproszonych na Dni Krompach. W sobotę uczestnicy z zaprzyjaźnionych regionów mieli okazję zwiedzić malownicze miasteczko u podnóża Tatr-Kieżmark, gdzie uwagę przykuwały imponujące, nawet latem przykryte śniegiem wysokogórskie szczyty, kolorowe kamienice, wąskie, malownicze uliczki Starego Miasta czy trójkątny rynek z klasycystycznym Ratuszem, w którym zachowało się kilka interesujących zabytków. Między innymi zamek Kieżmarski we współczesnej bryle, gdzie w odnowionych salach można było obejrzeć ekspozycje związane z historią miasta, dawnym rzemiosłem czy życiem najsłynniejszych mieszkańców. Przemierzając odrestaurowaną starówką zatrzymano się przy najważniejszym zabytkowym, artykularnym, drewnianym kościele ewangelickim, który w roku 2008 obok 7 innych słowackich drewnianych świątyń został wpisany na listę światowego dziedzictwa kultury UNESCO oraz nieco bardziej reprezentatywnym z drugiej połowy XIX wieku dla ludności protestanckiej.

Ważnym tematem omawianym podczas tegorocznej wizyty był przypadający na rok przyszły jubileusz 10-lecia partnerstwa miast Ozimek i Krompachy. Była to doskonała okazja do wymiany doświadczeń, szukania wspólnych mianowników i możliwości nawiązywania współpracy na nowych płaszczyznach. Dziękując za lata kilkuletniej przyjaźni, Burmistrz Ozimka Mirosław Wieszołek skierował gorące podziękowania do wszystkich osób, którzy poprzez swoją pracę, a także osobiste kontakty wnieśli ogromny wkład w umacnianie wzajemnych relacji partnerskich, które w znaczący sposób mogą przyczynić się do międzynarodowego zrozumienia. W niedzielę wszystkie delegacje wyruszyły w drogę do domu, a w pamięci pozostała wyjątkowo ciepła, serdeczna atmosfera, która towarzyszyła pobytowi w pięknych Krompachach.

Justyna Giemza

Tarnogórskie Gwarki 2022 z naszym udziałem

Wniedzielę, 11 września członkowie Stowarzyszenia Dolina Małej Panwi wzięli udział w tradycyjnym pochodzie z okazji Święta Gwarków 2022 w Tarnowskich Górach. Była to okazja do zaprezentowania naszych hutniczych, historycznych strojów oraz propagowania tradycji hutniczej Ozimka. W pochodzie, w którym ponad 600 osób rekonstruowało wydarzenia i postacie historyczne od średniowiecza do czasów współczesnych, prezentowaliśmy się godnie, wzbudzając wielkie zainteresowanie widzów, bardzo licznie zgromadzonym wzdłuż trasy przemarszu.

Nasze hutnicze stroje, są rekonstrukcją regulaminowego ubioru hutniczego, opracowanego w roku 1780 przez zwierzchnika przemysłu na Śląsku hrabiego Fryderyka Wilhelma von Redena, potwierdzonego specjalnym dekretem króla Fryderyka II Hohenzollerna z tego samego roku. Jak napisano w kronice naszej Huty Malapane w dokumencie tym, wydanym

w Poczdamie 23 września, „na mocy dekretu oficjantom hutniczym oraz robotnikom nakazano nosić stosowne uniformy. Przepis wprowadzał brunatne kurtki z wyłogami barwy zboża, z dwoma rzędami żelaznych guzików. Spodnie były koloru czarnego. Oficjanci nosili trójrogate kapelusze (trikorn), a robotnicy czapki z daszkiem. Oficjanci i robotnicy podzieleni byli na trzy klasy, które wyróżniały się odpowiednimi oznaczeniami na mundurach. Poza tym w zależności od statusu i grupy, odpowiednio przypisano wyposażenie w halabardę (Hirschfänger), szablę (Säbel) lub szpadę (De-gen)”. Pod szyją noszono białe chustki, zwane „halsztuchami”. Krój wzorowany był na umundurowaniu pruskiej armii z tamtych czasów, chociaż od 1779 roku hutnictwo i górnictwo zostało wyłączone spod jurysdykcji wojskowej. Ten wzór obowiązywał na całym Śląsku do kolejnej reformy w roku 1800.

Nasza obecność w Tarnowskich Górach była w pełni uzasadniona. Nawiązywała do

wielowiekowych, ścisłych związków górnictwa tarnogórskiego z Królewską Huta Malapane w Ozimku, chociażby w zakresie produkcji maszyn parowych, służących do odwadniania tamtejszych kopalń. Identyczne umundurowanie obowiązywało zresztą także w Królewskiej Hucie Fryderyk, w dzisiejszej podtarnogórskiej Strzybnicy. Wizyta była też okazją do spotkania, z przyjaciółmi z nami od lat, członkami Stowarzyszenia Miłośników Ziemi Tarnogórskiej, którzy po paradzie zaprosili nas do swojej siedziby na poczęstunek i kufelek dobrego, gwareckiego piwa. Tydzień później przyjaciele z Tarnowskich Gór, także w historycznych strojach, uświetnili naszą uroczystość, odsłonięcia tablicy upamiętniającej wizytę Aleksandra von Humboldta. Już dzisiaj cieszymy się na gwareckie spotkanie za rok.

Józef Tomasz Juros

Aleksander von Humboldt na Śląsku i Słońsku

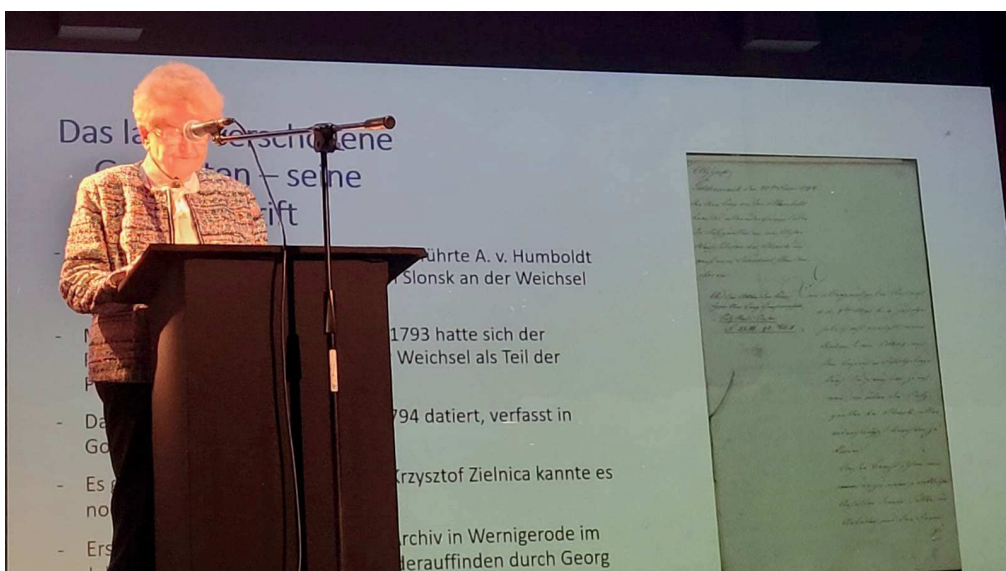
Czy jeden z największych przyrodników świata miał istotny wpływ na rozwój nauki polskiej, począwszy od XVIII wieku aż po współczesność? Potocznie znany jest jedynie fakt, iż Aleksander von Humboldt odwiedził kopalnię srebra w Tarnowskich Górach i kopalnię soli w Wieliczce. Jaki był cel „odwiedziny” Humboldta na Śląsku i w Galicji? Takimi „nieistotnymi” błahostkami interesują się jedynie pasjonaci.

Aleksander był geniuszem, najwybitniejszym przyrodnikiem, podróżnikiem, humanistą swojej epoki. Jego największe dzieło „Kosmos”, które zaczął pisać w wieku 65 lat, stało się światowym bestsellerem, inspiracją dla uczonych, artystów, poetów. Twierdził, że natura jest żyjącą całością, w której organizmy istnieją razem, są współzależne, powiązane w podobnej do sieci misternej konstrukcji. Można rzec, że był twórcą idei ekologii, która dopiero staje się powoli pojmowana przez współczesnego człowieka. Świetnie o postaci Humboldta opowiada książka „Człowiek, który zrozumiał naturę”, autorstwa Andrei Wulf.

Gdy pasjonaci się spotykają, to rozmowa nie ma końca. I rodzą się pomysły. Przypadkowe spotkanie u wspólnych przyjaciół stało się zalążkiem inspirujących projektów i konferencji o znaczeniu międzynarodowym. Dr Tomasz Juros, prezes Stowarzyszenia Dolina Małej Panwi w domu Gerharda Biadacza w Bonn spotkał Hartmuta Koschyka, prezesa Forum Kultury im. Humboldta. Juros pisał wtedy artykuł, poświęcony hipotezie, iż Humboldt w roku 1792 złożył wizytę w Ozimku, bowiem chciał obejrzeć produkowane w Królewskiej Hucie „Malapane” maszyny parowe. Dzięki wsparciu Hartmuta Koschyka, artykułem zainteresował się prof. Ingo Schwarz z Berlińsko-Brandenburskiej Akademii Nauk, jeden z największych znawców dziedzictwa Humboldta. Był rok 2019 i akurat przypadające światowe obchody 250-lecia urodzin wielkiego naturalisty. Prof. Ingo Schwarz powiedział Jurosowi, że istnieje książka napisana przez polskiego badacza, nieżyjącego już Krzysztofa Zielnicę, z niewiadomych przyczyn nigdy nie wydana w Polsce. I tak się to wszystko zaczęło...

„Naprawić” historię

Wkrótce potem dr Tomasz Juros poznał panią Aleksandrę Hołubiecką-Zielnicę z Wrocławia i chyba jako pierwszy Polak przeczytał książkę Krzysztofa Zielnicy: polonica, świadcząca o ogromnym wpływie Aleksandra von Humboldta na losy wielu polskich myślicieli, artystów, naukowców. Okazuje się, że Aleksander von Humboldt nie tylko „po prostu” zawiał do Tarnowskich Gór, Krakowa czy Wieliczki, ale bywał wielokrotnie gościem polskich elit rządowych i naukowych. Był wielkim przyjacielem

Polski i Polaków, członkiem honorowym Warszawskiego Królewskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk. Zabiegał skutecznie u samego cara Mikołaja II o uwolnienie polskich zesłańców politycznych. Nieznane są nam fakty wynikające z jego przyjaźni czy kontaktów z Julianem Niemcewiczem, Feliksem Jarockim, Tomaszem Zanem, księciem Adamem Czartoryskim, Ludwikiem Mierosławskim, Wincentym Polem, Ignacym Domeyko, Pawłem Edwardem Strzeleckim, książęcą rodziną Radziwiłłów, z Adamem Mickiewiczem... Naukowy, niedoceniony w Polsce dorobek Krzysztofa Zielnicy, badacza polskich wątków życia Aleksandra von Humboldta, nigdy nie został w naszym kraju opublikowany. Zatem członkowie Stowarzyszenia Dolina Małej Panwi postanowili to „naprawić”... Okazją ku temu stała się przypadająca w tym roku 230 rocznica obecności Humboldta w ośrodku hutniczym nad Małą Panwią. Humboldt spędził w Ozimku dwa dni: 17 i 18 grudnia 1792 roku. Najważniejszym celem jego ówczesnej podróży po Śląsku były

maszyny parowe, pracujące wtedy już od kilku lat w tarnogórskich kopalniach kruszców srebronośnych, a produkowane w Królewskiej Hucie „Malapane”.

Tematem poloników w życiu Humboldta udało się zainteresować grono wielu współczesnych badaczy. Międzynarodowa konferencja naukowa „Aleksander von Humboldt w Bayreuth, na Śląsku i w Polsce” zorganizowana w dniach 14-18 września w Ozimku stała się miejscem spotkania osób, które nie tylko badają i upowszechniają dorobek Humboldta, ale kontynuują jego idee, tworząc nowe, inspirujące projekty.

Do Ozimka przyjechała Dorotheé-Isabell Freiin von Humboldt-Dachroeden, autorka świetnej książeczki dla dzieci zatytułowanej „Mały Aleksander von Humboldt”. Wszystko jest z wszystkim połączone – tak właśnie twierdził autor „Kosmosu”. Książka została napisana razem z Michaeliem Grimmem – potomkiem znanego wszystkim dzieciom bajkopisarza. Pierwszy dzień konferencji poświęcony był

na wyjazd studyjny do Otmuchowa. Górąjący nad miastem zamek należał do Wilhelma, brata Aleksandra, o czym przypomina pamiątka tablica na murze bramy wjazdowej (ryc. 1). Niezapomniane to chwile, gdy Dorothee-Isabell von Humboldt, wnuczka Wilhelma w trzecim pokoleniu, w towarzystwie polskich i niemieckich uczestników konferencji zwiedza komnaty, otwiera tajemne przejście, spogląda na panoramę z zamkowej wieży i dotyka starych drzew, być może pamiętających czasy Aleksandra, który odwiedził brata w Otmuchowie. Czy słynny przyrodnik pomagał w doborze parkowych nasadzeń - chyba się nigdy nie dowiemy. Te obrazy uwieczni mój najnowszy film zatytułowany „Aleksander von Humboldt na Śląsku i Słońsku”.

Gdyby nie zaginiony raport...

Słońsk to dziś mała, niewiele znacząca wioska, niegdyś kasztelania, niedługo obchodzić będzie 1000-lecie. Leży nad Wisłą, na Kujawach, w tzw. „Kongresówce”, za czasów Humboldta nazywała się Schlonsk. Od 10 lat tam mieszkam. Z okien widzę największe tężnie na świecie, których budowa rozpoczęła się... z inspiracji Humboldta. O tym dowiedziałam się dopiero rok temu od dr. Jurosa. To kolejny niesamowity przypadek...

Mój wykład na konferencji rozpoczęłam od fragmentu filmu, który nakręciłam w roku 2015 „W Solankowej Dolinie”, gdzie Jaś i Małgosia (z bajki Grimmów) poznają historię warzelnictwa soli na Słońsku i Ciechocinku. Można ten film obejrzeć w Internecie, gdyż udostępniłam go dla pasjonatów wiedzy o tym niesamowitym miejscu na mapie świata. Dziś Ciechocinek jest najsłynniejszym uzdrowiskiem w Polsce ze względu

na monumentalne tężnie oraz jedyną w Europie czynną warzelnię soli – Pomnik Historii. A zaczęło się wszystko na Słońsku, małej wsi kujawskiej, od 1783 roku, czyli po II rozbiórce Polski należącej do Prus. W polskich opracowaniach dotyczących budowy, historii tężni i warzelni soli w Ciechocinku nie podkreśla się znaczenia Słońska. Marka „Ciechocinek”, zdecydowanie kojarzy się z lecznictwem uzdrowiskowym i zdominowała pierwotny cel powstania tego unikatowego kompleksu. Od ubiegłego roku zajmuję się filmowym dokumentowaniem Fabryki Soli na okazję 200-lecia, przypadającego na rok 2024.

Mieszkam zatem od 10 lat na kujawskim „Schlonsku”, ale regularnie odwiedzam mój rodzinny „Schlonsk” pod Ozimkiem. Należę do Stowarzyszenia Dolina Małej Panwi i akurat rok temu filmowałam założone przez nasze stowarzyszenie nowe muzeum żeliwa w Ozimku. Wspomniałam o filmowych planach związanych z ciechocińskim solowarstwem, a Tomasz Juroś usłyszawszy to, oznajmił z przejęciem, że Aleksander von Humboldt odwiedził moją wieś Słońsk nad Wisłą w maju 1794 roku. Został tam wysłany przez pruskiego ministra górnictwa Antona von Heinitz. Celem wyprawy wiodącej przez Kołobrzeg, Inowrocław, aż po Słońsk, Raciążek, Wołuszewo było sporządzenie raportu o ewentualnej eksploatacji istniejących tam źródeł solankowych na potrzeby przemysłowe. Raport ten zaginął. Ciechocińską Fabrykę Soli zaczęto budować w roku 1824, a więc dopiero 30 lat po wizycie Humboldta. Polscy historycy wymieniają tu zasługi Stanisława Staszica, ks. Druckiego-Lubeckiego, a od niedawna także Konstantego Leona Wolickiego.

Zaginiony raport Humboldta na temat pozyskania soli w okolicy Słońska nad Wisłą, sporządzony już w roku 1794, przez minione stulecie nieznany światu nauki, „urzął światło dzienne” dzięki Georgowi von Humboldt-Dachroeden, bratu Dorothee-Isabell. Opracowali go: prof. Ingo Schwarz i prof. Dagmar Hülsenberg. Wzbogacone o rękopisy wydanie raportu, ukazało się drukiem w roku 2020 dzięki Unii Niemieckich Akademii Nauk. A ponieważ akurat wybuchła ogólnoswiatowa pandemia, książka nie miała swojej premiery i nadal nie jest powszechnie znana. Wkrótce stałam się pierwszą w Polsce posiadaczką tej unikatowej publikacji (ryc. 2).

W maju 2024 obchodzić będziemy 200-lecie rozpoczęcie budowy Ciechocińskiej Fabryki Soli. Połączymy ją z obchodami 230-rocznicy pobytu Aleksandra von Humboldta w Słońsku, po raz pierwszy doceniając wkład tego wielkiego naturalisty w dzieje polskiego solnictwa, bo trzymamy w ręku zaginiony raport. A w raporcie opisy: gdzie i jak należy zbudować tężnie, warzelnię, sadzić tarninę, ochraniać wałami słonośny teren przed wiślanymi wezbrzeniami...

Wierząc w to głęboko, iż „wszystko jest połączone z wszystkim”... dziś jako Stowarzyszenie Dolina Małej Panwi upowszechniamy genialne dzieło Humboldta. Dzięki przypadkowemu spotkaniu dr Tomasza Jurosa i Hartmuta Koschyka u Gerharda Biadacza w Bonn zrodziły się kolejne inspiracje, międzynarodowe działania, a docelowo wpis Ciechocińskiej Fabryki Soli, Pomnika Historii, na Listę Światowego Dziedzictwa UNESCO.

Teresa Kudyba

Ozimek miastem Humboldta

Dzięki ustaleniom konferencji i sesji naukowej „Aleksander von Humboldt we Frankonii, na Śląsku i w Polsce”, które odbyły się w dniach 14-18 września 2022 roku w Ozimku, nasze miasto już oficjalnie dołączyło do grona miejsc, które zaszczylił swoją obecnością ten wielki uczyony i humanista XIX wieku.

Konferencja zgromadziła bardzo znaczne grono prelegentów, naukowców, badaczy i pasjonatów życia, jednego z największych w historii, przyrodnika, geografę, podróżnika, naturalistę, ekologę, uczonego, humanistę... Już na wymienienie jego wszechstronnych zainteresowań i odkryć brakłoby pewnie miejsca na łamach tej gazety. Choć wielu mieszkańców nawet nie zauważyło tych wydarzeń, były one wyjątkowe i z pewnością zapiszą się w historii naszego miasta.

Pierwsi goście pojawili się już w środę, 14 września, aby świętować 253. rocznicę urodzin Aleksandra von Humboldta. Płomienna laudacja, wygłoszona przez panią profesor **Dağmar Hülsenberg z Ilmenau** (Niemcy), przywołała ducha uczonego, który wydawał się nam towarzyszyć w wydarzeniach kolejnych dni. W czwartek cała grupa wyjechała do Nysy i Otmuchowa. Szczególnie wizyta na otmuchowskim zamku na długo pozostanie w naszej pamięci. Przez ponad 100 lat była to rodzina siedziba potomków Wilhelma von Humboldta, także wielkiego uczonego, matematyka, założyciela Uniwersytetu Berlińskiego, brata Aleksandra. Zwiedzanie zamku, odkrywanie jego tajemnic, ukrytych przejść, nieznanymi pamiątek, starego ogrodu, w towarzystwie jego wnuczki w trzecim pokoleniu, **pani hrabiny Dorotheé-Isabell Freiin von Humboldt-Dachroeden**, było wyjątkowym przeżyciem. Wieczorem, po powrocie, w hotelu Festival w Opolu odbyło się oficjalne, uroczyste otwarcie konferencji. Po muzycznym wprowadzeniu, w wykonaniu „Chóru na obcasach”, który zaprezentował się w stylowych strojach z epoki, nastąpiły oficjalne powitania i gratulacje. Prawie 100 przybyłych

gości, reprezentujących władze samorządowe województwa, uczelnie, środowiska naukowe i instytucje kultury, po wysłuchaniu oficjalnych wystąpień uczestniczyło w kolacji, która pełna ciekawych dyskusji przedłużyła się do późnych godzin.

W piątek, 15 września, w Domu Kultury w Ozimku odbyła się całodniowa sesja naukowa, najważniejsze wydarzenie konferencji. Wszystkie referaty, wygłaszane w języku autorów, były symultanicznie tłumaczone. **Hartmut Koschyk, prezydent Forum Kultury Aleksandra von Humboldta z Bayreuth**, przedstawił początkowe lata kariery uczonego w czasie pracy we Frankonii i przyczyny podjęcia przez niego wyprawy na Śląsk. Samą podróż w 1792 roku, w świetle podobnych wcześniejszych podróży Goethego i Zöllnera, omówił **Józef Tomasz Juros, prezes Stowarzyszenia Dolina Małej Panwi**. Nowoodkryte fakty z nią związane i zupełnie nowe spojrzenie na jej przyczyny, zaprezentowane wcześniej na łamach niemieckiej prasy naukowej, stały się zresztą inspiracją do samej konferencji. **Zbigniew Pawlak, prezes Stowarzyszenia Miłośników Ziemi Tarnogórskiej**, omówił miesięczny pobyt Humboldta w Tarnowskich Górach w listopadzie i grudniu 1792 roku oraz rocznicowe obchody z nim związane. **Pani profesor Hülsenberg** przedstawiła nowe dokumenty dotyczące między innymi badań Humboldta nad solankami w Słońsku i Ciechocinku na Kujawach. Bardziej szczegółowo pisze o tym w swoim artykule **Teresa Kudyba**, która jako kolejna prelegentka zaprezentowała fragment autorskiego filmu i omówiła wnioski płynące z aktualnych badań dla historii tego najważniejszego w Polsce solankowego uzdrowiska. Następnie zaprezentowano referat **profesora Ingo Schwarza, wieloletniego kierownika Centrum Badawczego Aleksandra von Humboldta Berlińsko-Brandenburskiej Akademii Nauk w Berlinie**. Ten bardzo ważny punkt sesji przypomniał wielkie dokonania w zakresie badań poloników w życiu Aleksandra von Humboldta, niezyczącego już historyka Krzysztofa Zielenicy. Niestety zapomnianego i nigdy właściwie w Polsce niedocenionego. Mamy nadzieję, że wyniki konferencji odkryją na nowo ten ważny dla nauki polskiej fragment naszej historii. Referat ten z pewnością poruszył szczególnie, obecną na sali, panią Aleksandrę Hołubecką-Zielinica, małżonkę uczonego. **Pani Aniela Mikolajczyk z Uniwersytetu w Poczdamie** omówiła bardzo różny stosunek braci, Aleksandra i Wilhelma, do polskich powstań i popowstaniowych losów więźniów politycznych. Ten wygłoszony po niemiecku referat z pewnością poruszył serca wielu polskich słuchaczy. Następnie **Thomas Maruck z Görlitz** przedstawił stosunek Humboldta do politycznych relacji i wydarzeń w Europie środkowo-wschodniej XIX wieku. Końcowy

referat, prezentujący postać Wilhelma von Humboldta oraz jego związki z Otmuchowem, przedstawił **Matthias Lempart z Fundacji Kultury z Berlina**. Obrady i żywa dyskusja sesji naukowej przeciągnęły się do późnych godzin wieczornych. Niewiele czasu pozostało na krótki spacer i odwiedzenie historycznych miejsc naszego miasta. Dzień zakończył się kolacją i wytchnieniem w restauracji „Muzeum Smaków”, co okazało się szeroko komentowaną przez gości atrakcją.

Kolejny dzień rozpoczął wyjazd do Zabytkowej Kopalni Srebra w Tarnowskich Górach. Opieka samego, zaprzyjaźnionego z nami, prezesa Zbigniewa Pawlaka oraz doskonała pani przewodnik, zapewniły gościom szczególne przeżycia. Pod ziemią dosłownie mogliśmy

dotykać miejsc i doświadczać przeżyć, które były udziałem Aleksandra von Humboldta w czasie jego wizyty przed ponad 200 latami. Mimo kiepskiej pogody, gości zachwyciła kopalnia, stary rynek, a w końcu obiad „U Sedlaczka”, w miejscu, gdzie „bywał sam Goethe”.

Po powrocie do Ozimka nastąpił kulminacyjny moment całej konferencji, który był jej ukoronowaniem. Goście konferencji oraz uczestnicy tradycyjnego Święta Mostu i Żeliwa wzięli udział w bardzo podniosłej uroczystości. Dla upamiętnienia 230. rocznicy pobytu Aleksandra von Humboldta w Ozimku, w dniach 17 i 18 grudnia 1792 roku, na gmachu Muzeum Hutnictwa Doliny Małej Panwi wmurowano okolicznościową tablicę pamiątkową. Z inicjatywy członków Stowarzyszenia, projekt brązowej tablicy wykonała

rzeźbiarka Karolina Piechota, a wspólnie z odlewnikiem Dariuszem Kikiem model, formę i przygotowanie odlewu wykonano w ich odlewni Silesia Castings w Zabrze. Nadmienić warto, że oboje są członkami naszego Stowarzyszenia. W sobotnie popołudnie, 17 września, uroczystego odsłonięcia tablicy, w obecności wszystkich zebranych i asyście członków Stowarzyszenia i kolegów z grupy rekonstrukcyjnej z Tarnowskich Gór w historycznych mundurach, dokonała pani hrabina Dorothee-Isabell Freiin von Humboldt-Dachroeden. Przemawiając w imieniu rodziny, ze wzruszeniem podziękowała za całą konferencję i upamiętnienie. Następnie pan Hartmut Koschyk, gratulując dołączenia naszego miasta do grona miejsc związanych z wielkim uczonym, przekazał na ręce prezesa Stowarzyszenia sadzonkę wyjątkowej róży, nazwanej „Aleksander von Humboldt”, wyhodowanej w 2018 roku przez światowej sławy ogrodnika Kordesa. Burmistrz Ozimka Mirosław Wieszołek podziękował gościom, referentom i organizatorom za to ważne dla nas wydarzenie. Na koniec najważniejsi goście podpisali specjalnie przygotowany dokument upamiętniający odsłonięcie tablicy.

Nieczęsto nasze miasto ma okazję być nie tylko świadkiem, ale także organizatorem i uczestnikiem tak ważnych wydarzeń. Nieczęsto możemy gościć tej rangi naukowców, prelegentów i osoby związane z wielką postacią, jaką był i nadal jest Aleksander von Humboldt. Z dumą możemy mówić o jego pobycie w naszej małej ojczyźnie, co poza dokonaniem ozimeckich hutników, wpisuje nas w historię Europy. Te wydarzenia są jednak dla nas też poważnym zobowiązaniem. Zobowiązaniem do dbałości o nasze, niestety już nieliczne zabytki i naszą historię. Do jej kultywowania i dalszego odkrywania. Bo niezależnie kim byli jej twórcy, to nasze, obecnych mieszkańców Ozimka wspólne dziedzictwo, do którego zachowania jesteśmy zobowiązani.

Jako prezes Stowarzyszenia Dolina Małej Panwi pragnę podziękować współorganizatorowi: Fundacji Kultury dla Nauki i Badań (Kulturstiftung der deutschen Vertriebenen für Wissenschaft und Forschung) z Berlina, partnerom: Związkowi Niemieckich Stowarzyszeń Społeczno-Kulturalnych w Polsce, Landsmannschaft Schlesien, Fundacji Dom Górnośląski (Stiftung Haus Oberschlesien), Forum Kultury Alexandra von Humboldta Zamku Goldkronach (Alexander von Humboldt Kulturforum Schloss Goldkronach) oraz sponsorom: niezawodnym przyjacielom oraz pracownikom firmy EP Energo Mineral z Opola, Fundacji Współpracy Polsko-Niemieckiej, Urzędowi Marszałkowskiemu Województwa Opolskiego. Specjalne podziękowania pragnę skierować do władz naszego miasta za wsparcie finansowe i organizacyjne, a także za osobiste zaangażowanie Burmistrza Ozimka

Mirosława Wieszołka i Zastępcy Burmistrza Ozimka Andrzeja Brzeziny. Kolejne specjalne podziękowania należą się dyrektor Justynie Wajs-Fijałkowskiej oraz wszystkim pracownikom Domu Kultury, którzy z oddaniem, często poza godzinami pracy, angażowali się w organizację. Osobiste wyrazy wdzięczności kieruję do: mojego partnera z Forum Kultury w Berlinie Matthiasa Lemparta, Moniki Wittek z VDG w Opolu, Hartmuta Koschyka z Goldkronach oraz Gerharda Biadacza z Bonn,

członka Stowarzyszenia i naszego „ambasadora”. Na zakończenie dziękuję wszystkim członkom i przyjaciółom Stowarzyszenia Dolina Małej Panwi, którzy zaangażowali się w przygotowanie i organizację wydarzenia. Przepracowane przez niektórych z nich setki godzin w ciągu minionego roku przygotowań, ale także czasem krótka doraźna pomoc innych, dały wspaniałe owoce. Dziękuję wszystkim.

Józef Tomasz Juros

Spotkanie miłośników żeliwa artystycznego

W dniach od 1 do 4 września 2022 roku grupa członków Stowarzyszenia Dolina Małej Panwi wzięła udział w VII Międzynarodowym Spotkaniu Przyjaciół Żeliwa Artystycznego w Büdelsdorf.

Wyruszyliśmy na północ Niemiec, do miasteczka wielkości naszego Ozimka, historycznego ośrodka hutniczego Büdelsdorf nieopodal duńskiej granicy, aby po raz kolejny spotkać się kolekcjonerami i przyjaciółmi z europejskich muzeów, zajmujących się historią hutnictwa i żeliwa artystycznego. Na zaproszenie Thekla Kock, dyrektor tamtejszego Muzeum (Eisenkunstguss Museum Büdelsdorf) przybyło wielu starych znajomych, których między innymi gościliśmy w Ozimku w ramach podobnego spotkania w 2017 roku: Barbara Friedhofen z Muzeum w Sayn, Elisabeth Bartel dyrektor kolekcji żeliwa w Muzeum Berlina, Martina Pall z Muzeum Shell Collection z Graz w Austrii i wielu innych. Czwartek i piątek (2-3.09) to całodniowe posiedzenia naukowe i referaty na tematy konserwatorskie, badawcze, kolekcjonerskie, pomocne w poszukiwaniach i badaniach nad interesującym nas fragmentem historii. W przerwach mogliśmy zwiedzić zabytkowe miasto nad Kanałem Kilońskim. Największe wrażenie zrobiła na nas olbrzymia Galeria Sztuki Współczesnej NordArt, której stała ekspozycja zorganizowana została na terenach i w halach pohutniczych. Z bólem wszyscy bez wyjątku wspomnieliśmy beztrosko i nieodpowiedzialnie rozebrane, właściwie już zabytkowe, hale na terenie naszej huty w Ozimku. Poza imponującą, olbrzymią kolekcją sztuki z całego świata, także z Polski, warto to miejsce odwiedzić, aby zobaczyć jak wspaniale można wykorzystać z pozoru niepotrzebne obiekty.

Ostatni dzień pobytu to wycieczka do wspaniale zachowanego miasta Schleswig, stolicy landu nad zatoką Morza Bałtyckiego. Dyrektor muzeów Landu Schleswig-Holstein, prof. Ulrich Schneider oprowadził nas po zamku Gottorf. Ozdobą kolekcji było kilkanaście obrazów Lucasa Cranacha, których oglądanie z bliska było wielkim przeżyciem. Największe wrażenie jednak zrobił na nas zrekonstruowany niedawno „Globus” - astronomiczny model nieba, którego pierwowzór został zaprojektowany przez uczonego Adama Oleariusa (1599-1672 i wykonany przez rusznikarza Andreea Böscha w roku 1650, na zlecenie księcia Fryderyka III (1597-1659). Niestety pierwowzór, wywieziony do Petersburga przez cara Piotra Wielkiego, uległ zniszczeniu. Obecna rekonstrukcja została na szczęście wykonana z odtworzeniem najdrobniejszych szczegółów i pozwala zachwycać się wiedzą i umiejętnościami uczonech przed setkami lat. Ostatnim punktem programu, przed wyruszeniem w drogę powrotną, była wizyta na plaży bardzo wietrznej i burzliwej w tym dniu Bałtyku.

Następne spotkanie za 2 lata zaplanowano w Bawarii, a w 2027 znowu w Ozimku z okazji 200-lecia naszego mostu.

Józef Tomasz Juros

270 lat osadnictwa w Grodziecu – cz. 2

Kiedy wiosną 1945 r. na stację w Opolu wjeżdżały pierwsze transporty Polaków wypędzonych przez władze sowieckie lub uciekających przed mordami ukraińskich band z Kresów Południowo-Wschodnich II Rzeczypospolitej w mieście słychać było wciąż odgłosy wystrzałów armatnich. Podobnie było 23 kwietnia, gdy do Opola dotarł transport wypędzonych z ojczystrych stron mieszkańców Biłki Szlacheckiej, a dokładniej mówiąc z jej najstarszej części – Jasłowic. Pierwszą noc po przyjeździe spędzili oni na dworcu kolejowym Opole-Wschód. Następnego dnia delegacja wybrała się do wsi Friedrichsgraetz, która według słów urzędników była opuszczona. Informacja się potwierdziła. W kolejnych dniach zajmowano puste domy, w których, jak sądzono przyjdzie przeczekać jakiś czas, aż do powrotu w rodzinne strony. To sprawiało, że nie zwracano uwagi na jakość zajmowanych domów, ważne było, by mieć dach nad głową. Z tego samego powodu oraz ze strachu przed napadami sowieckich żołnierzy i niemieckich bojówek w jednym domu kwaterowano więcej niż jedną rodzinę.

Od 15 kwietnia do 10 czerwca do Greczu przyjechało 231 rodzin z Kresów, łącznie było to 1230 osób, przywieźli ze sobą 109 koni, 140 krów, 8 świń i 12 kóz. Od 10 czerwca do 20 czerwca przyjechało kolejnych 10 rodzin (41 osób), przywożąc ze sobą 7 krów, 1 świnie i 2 kozy. Do wsi wróciły także rodziny czeskie, pod jednym dachem do grudnia mieszkali starzy i nowi mieszkańcy.

Początkowo każda rodzina otrzymała pole przynależne do domu, który zajęła. Po jakimś czasie specjalna komisja przydzielała pole proporcjonalnie do ilości pola posiadanego w dawnym miejscu zamieszkania. Nie dla wszystkich jednak pola wystarczyło, w takiej sytuacji w 1946 roku było w Greczu 20 rodzin. W tym samym roku do wsi przyjeżdżały także rodziny wywodzące się z Biłki Szlacheckiej wywiezione przez Rosjan 10 lutego 1940 r. na Syberię.

Przez cały czas nowych mieszkańców nie opuszczało przekonanie o tymczasowości swojego położenia i o rychłym powrocie w rodzinne strony. Za swoje obecne położenie obwiniali, słusznie zresztą, nowe komunistyczne rządy. Dlatego też nowa władza nie cieszyła się ich szacunkiem. Wyniki czerwcowego, sfałszowanego w całym kraju, referendum z 1946 r., tzw. 3 x Tak, musiały wypaść tu bardzo źle. Przed wyborami do Sejmu w styczniu 1947 r. starszy referent Stanisław Górka pisał do V Referatu Powiatowego Urzędu Bezpieczeństwa Publicznego w Opolu (pisownia oryginalna):

Nastrój ludności w obwodzie Nr 60 Grecz jest zły, ludność wsi Grecz jest w bardzo dużej

większości napływowa, repatrianci. Z rozmowy z komendantem posterunku M.O. w Ozimku przeprowadzonej w dniu 6.XII.46 r. dowiedziałem się następujących szczegółów, repatrianci tamtejsi wypowiadają się w te słowa „oni chcą Polski prawdziwej a nie rosyjskiej”, są wrogo ustosunkowani do obecnego rządu. Wpływy partii legalnych na terenie Greczu nie można zauważyć. W Greczu należy wszcząć niezwłocznie akcję propagandową by ludzi tych uświadomić.

Akcję propagandową podjęto, ale chyba z niewielkim skutkiem, 16 grudnia po wiecu przedwyborczym Zbigniew Molikiewicz donosił (pisownia oryginalna):

Na wiecu było zebranych ponad 100-to ludzi. Na wiecu były poruszane tematy na temat wyborów. Wroga działalność Mikołajczyka i P.S.elu. Jakiego znaczenia mają dla Polski odzyskanie Ziemi Zachodnich. W jakim celu została uchwalona Dania Narodowa. Trzech letni plan sytości. O Kapi-talistach-Kartelach i Trustach. Jakiego znaczenia dla narodu Polskiego mają nadchodzące wybory. Referat był wygłoszony obficie i dla każdego zrozumiałym, z posrud repatriantów nie okazało się

zadowolenie z posród których wieksza czesc jest przesiaknieta nienawiscia do obecnego Rządu Polskiego i rozpowszechniają propagandę P.S.L-u.

Władze podjęły więc kolejny krok, aresztując 8 stycznia 1947 r. osoby najgłośniejsze wyrażające niezadowolenie (Jana Bigasa, Jana Błażykowskiego, Józefa Górskiego, Wojciecha Górskiego, Władysława Grabowskiego, Stanisława Hreczucha, Stanisława Kozłowskiego, Wojciecha Łacnego, Józefa Łupaka, Władysława Łupaka, Michała Milora, Józefa Pańkowskiego i Antoniego Sękowskiego). Po dwudniowym przesłuchaniu zostali oni zwolnieni do domów. Trzy dni przed wyborami przewodniczący Komisji Wyborczej w Greczu, Czesław Świat, chwalił się, że zielonymi kartkami PSL-u rozpala w piecu. Po wygranych wyborach władze komunistyczne już na stałe przyznawały nowym mieszkańcom gospodarstwa rolne. W materiale Polskiej Kroniki Filmowej można zobaczyć, jak ówczesnemu sołtysowi wsi, Józefowi Szatkowskiemu wręczany jest Akt nadania. W tym samym roku mieszkający jeszcze w wiosce ostatni Czesi odmówili

przyjęcia obywatelstwa polskiego i wyjechali do Czech.

Pomimo braku poczucia stabilizacji od samego początku starano się zapewnić ważne dla lokalnej społeczności praktyki religijne i dostęp do oświaty. Dużym ułatwieniem było istnienie we wsi nowych i dobrze zachowanych budynków szkoły i kościoła. Kościół jednak przeznaczony był dla wyznania protestanckiego i wystrój jego był inny niż kościołów katolickich (m. in. brak ołtarza), dlatego też nowo przybyli mieszkańcy Greczu – ludność katolicka – w pierwszych miesiącach po osiedleniu chodzili do kościoła w Krasiejowie oraz do kaplicy w Chobiu. Na Opolszczyźnie dopiero tworzyła się administracja kościelna, 15 sierpnia 1945 r. kardynał August Hlondl powołał Administrację Apostolską Śląska Opolskiego z siedzibą w Opolu. Delegacja mieszkańców Grodzca wraz z sołtysiem Józefem Szatkowskim udała się do władz kościelnych z prośbą o przydzielenie do miejscowości księdza katolickiego. Do wsi przysłany został ksiądz Wincenty Spyra, długoletni proboszcz parafii Wąsosz w diecezji częstochowskiej. Ponieważ plebania była zdewastowana, zamieszkał on w prywatnym domu przy kościele. Latem 1945 roku ksiądz W. Spyra przejął na rzecz Kościoła katolickiego i poświęcił dotychczasową świątynię protestancką. Przeprowadził również pierwsze misje święte, podczas których sam głosił nauki rekolekcyjne. Nowa parafia należała wtedy do dekanatu dobrodzieńskiego. Do pracy duszpasterskiej w niej skierowany został również były wikary (w latach 1938-1939), a później administrator (w latach 1940-1945) parafii bileckiej, ks. Wincenty Urban, który w tym czasie jak wielu innych kapłanów przybyłych z Kresów, szukał swojego miejsca na Ziemiach Zachodnich. Jednak późniejszy biskup pomocniczy wrocławski nie przebywał w parafii długo. Już w 1946 roku administrator apostolski we Wrocławiu, ks. Karol Milik powołał księdza W. Urbana na stanowisko kierownika Archiwum i Muzeum Diecezjalnego oraz Biblioteki Kapitulnej we Wrocławiu. Przywiązani do kapłana parafianie interweniowali u kanclerza Kurii Wrocławskiej, ks. Alfonsa Przybyły, by pozostawić ks. W. Urbana w Grodzcu. Interwencja jednak była nieskuteczna. Mniej więcej w tym samym czasie parafię opuścił także ksiądz W. Spyra, przenosząc się do Zieliny koło Krapkowic. Tymczasowo pełnić posługę kapłańską dojeżdżał z Ozimka ksiądz Zygmunt Białowas, ostatni proboszcz w Jezierniej koło Tarnopola, który po przyjeździe na Ziemię Zachodnie zatrzymał się wraz z wieloma parafianami w Ozimku. W styczniu 1947 r. nowo mianowanym proboszczem Grodzca został ks. Paweł Bernaisch, który latach 1945-1947 był proboszczem w Piotrówce, a wcześniej wikarym w Jemielnicy. Jednak współpraca nowego proboszcza z wiernymi nie układała się dobrze. Niezadowoleni parafianie jeździli na skargę do Kurii w Opolu, do Warszawy, a nawet opisali

księdza w Trybunie Robotniczej. Dochodziło również do kłótni podczas mszy. Najbardziej aktywnymi przeciwnikami proboszcza były dwie kobiety handlujące nabiałem – M.W. i S.N. W listopadzie 1960 r. ksiądz P. Bernaisch wyjechał do Niemiec. Do czasu powołania nowego proboszcza Kuria przysłała do Grodzca O. Gerarda-Czesława Krawczyka OFM. 29 stycznia 1961 r. parafię objął nowy proboszcz, ksiądz Edmund Cisek. Jednym z pierwszych działań, jakie podjął było sprowadzenie do parafii wyposażenia kościoła z Biłki Szlacheckiej, które od zakończenia wojny zdeponowane było w Woli Małej koło Łańcuta. Dnia 2 kwietnia 1961 r., w Wielkanoc, parafianie grodzieccy, wśród których zdecydowanie przeważali byli mieszkańcy Biłki Szlacheckiej, zobaczyli wyposażenie swojego bileckiego kościoła. Podczas Rezurekcji ks. biskup Wincenty Urban zapewniał dawnych parafian, że powrotu w ojcyste strony nie będzie, że Śląsk będzie ich nową małą ojczyzną.

Organizacją nauki dla dzieci zajęły się dwie nauczycielki, Helena Laskowska – nauczycielka z Biłki Szlacheckiej, która pełniła obowiązki

kierowniczką szkoły oraz Maria Wierońska – ucząca przed wojną w Podborcach (dawny pow. Lwów). W roku szkolnym 1945/46 naukę w szkole podjęło 150 uczniów. H. Laskowska tak charakteryzowała budynek szkolny: *Salę naukowe obszernie, pięknie, inwentarzowo wyposażone pierwszorzędnie.*

Początkowo zajęcia prowadzono łącząc tradycje przedwojenne z wprowadzanymi powoli i stopniowo nowymi zwyczajami. W dniach 1-3 maja zorganizowano Święto Oświaty, akademię 1 Majową poprzedziło nabożeństwo w kościele. W święto 3 Maja nabożeństwo odprawiał ks. Wincenty Urban wiążąc święto państwowe ze świętem Matki Boskiej Królowej Polski. Szkoła organizowała także Dzień Matki, Święto Lasu czy Dzień Szkoły Powszechnej. Dopiero od 1948 r. przygotowywane programy szkolne nakierowane były na przekazywanie uczniom materialistycznego, marksistowskiego obrazu świata, a treści tradycyjne były wycofywane.

Wczasy rehabilitacyjne seniorów nad polskim morzem

Polski Związek Emerytów Rencistów i Inwalidów Koło Ozimek zorganizował dwutygodniowe wczasy rehabilitacyjne dla seniorów z gminy Ozimek.

Uczestnicy, przy pięknej pogodzie i dobrych humorach, odpoczywali, kąpali się w morzu, a także brali udział w porannej gimnastyce oraz profesjonalnych zabiegach.

Wśród licznych atrakcji znalazły się m.in. wieczorki taneczne z pieczeniem kiełbasek, biesiadowanie przy muzyce oraz rejs statkiem po jeziorze Jamno. Z tej formy wypoczynku skorzystało 90 osób.

Wczasy były bardzo udane, a zorganizowana grupa tworzyła miłą atmosferę, za co bardzo dziękuję. Serdeczne podziękowania również dla kierowców za bezpieczną jazdę. Mamy nadzieję, że będziemy mogli zorganizować jeszcze wiele ciekawych inicjatyw.

Krystyna Koźlik

Starość to jest wiek, a nie stan umysłu

Dowodem na słowa zapisane powyżej jest nasz kolejny wspólny czas osób starszych z Rymarzowa i z Ozimka, w ramach projektu Gminy Ozimek z czeskim partnerem Miastem Rymarzów. Było to dziewiąte polsko-czeskie spotkanie projektowe.

Tym razem spędziliśmy wspólne trzy dni w Ośrodku Szkoleniowym Strażak nad pięknym Jeziorem Turawskim na wyplataniu pięknych koszy wiklinowych. Było aktywnie, było wesoło, było twórczo, integracyjnie, tanecznie, śpiewnie, sportowo, przyjacielsko, międzynarodowo. Pedagogika zabawy i śmiech towarzyszyła nam przez cały czas.

Szkoła Superbabci i Superdziadka utworzona przez Stowarzyszenie KLANZA i działająca od siedmiu lat w Domu Kultury w Ozimku, spotkania polsko-czeskie wpisała już w swój program na stałe. Mamy nadzieję, że Gmina Ozimek umożliwi nam ich kontynuację poprzez kolejne projekty.

Bądźmy aktywni i przyjacielsko nastawiami do ludzi. Bardzo ważny lek dla człowieka? Codzienna pigułka uśmiechu i radości.

Halina Oster

Finał Konkursu Piosenki Niemieckiej SUPERSTAR

W dniu 24.09.2022 finaliści Konkursu Piosenki Niemieckiej SUPERSTAR zaprezentowali się na scenie Domu Kultury w Ozimku. Oceniało ich jury w składzie: Andrea Rischka, Joanna Kostka oraz Paweł Ekert. Jurorzy podkreślili, że mieli trudne zadanie, ponieważ poziom konkursu był na dobrym i wyrównanym poziomie.

Imprezę prowadził Marcin Widera, który nim oddał mikrofon młodym wokalistom przywitał zaproszonych gości – Przewodniczącego TSKN Rafała Bartka oraz Pełnomocnika Burmistrza Ozimka ds. mniejszości narodowych i etnicznych Łucję Furman.

Konkurs odbywał się w 3 kategoriach – A: 0-10 lat, B: 11-15 lat i C: 16 i więcej lat.

Tradycyjnie przed ogłoszeniem wyników, naszej widowni zaprezentowała się Aleksandra Sitnik – laureatka poprzedniej edycji Superstar, która oczarowała publiczność.

Ostatecznie wybrano następujących laureatów:

Kat. A:

I miejsce – Wiktoria Bujak (Ostrożnica);

II miejsce – *ex equo* Paulina Kruczek (Januszkowice) i Emilia Makosz (Januszkowice);

III miejsce – *ex equo* Milena Bednarz (Wi chrów) i Tomasz Banaś (Kozłowice).

Wyróżnienia – Amelia Pisula (Kościeliska) oraz Lena Wieszołek (Daniec).

Kat. B:

I miejsce – *ex equo* Natalia Płachetka (Zimna Wódka) i Maja Kobzik (Chrzyszczycy);

II miejsce – *ex equo* Martyna Larysz (Mochów) i Nina Przychodzeń (Pokój);

III miejsce – *ex equo* Duet Hanna Adamiec i Wiktoria Kurpierz (Grodziec/Kolonowskie) oraz Emilie Grüner (Tworków).

Wyróżnienie – *ex equo* Vanessa Gonsior (Antoniów) i Marcel Pisula (Kościeliska).

Kat. C:

I miejsce – Maja Gerstenberg (Głogówek);

II miejsce – Franziska Ochmann (Ciasna);

III miejsce: Rosensommer (Chrzelice).

Nagroda jury została przyznana Mai Gerstenberg.

Składamy wszystkim uczestnikom serdeczne gratulacje i życzymy dalszych sukcesów. Konkurs odbył się dzięki wsparciu finansowemu Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz Ministerstwa Spraw Wewnętrznych Republiki Federalnej Niemiec z pomocą VDg.

Marcin Widera

Festiwal Kultury Mniejszości Niemieckiej

W wrześniu br. we wrocławskiej Hali Stulecia zorganizowano 7 odsłonę Festiwalu Kultury Mniejszości Niemieckiej w Polsce. To wielkie wydarzenie, które odbywa się raz na 3 lata, a uczestniczą członkowie Mniejszości Niemieckiej z wszystkich regionów w Polsce.

To wyjątkowo bogaty, pełen gwiazd oraz młodych wykonawców event. W tym roku w programie wystąpiło dwóch reprezentantów mniejszości z Gminy Ozimek – Zespół DIALOG z Dylak i młoda wokalistka Vanessa Gonsior z Antoniowa.

Podczas imprezy nie zabrakło konkursów, warsztatów i stoisk informacyjnych – których zadaniem jest promowanie mniejszości niemieckiej w Polsce i wielokulturowego bogactwa w naszym kraju.

W festiwalu uczestniczyli członkowie kół DFK z naszej gminy oraz przedstawiciele Urzędu Gminy i Miasta w Ozimku.

Marcin Widera

Warsztaty taneczno-integracyjne

Połączenie dwóch seniorskich grup mażoretkowych: „Diament” i „Delement” w jeden taneczny, wieloosobowy organizm, postawiło przed dziewczętami wiele nowych zadań i wyzwań. Dotychczas grupy rywalizujące ze sobą na arenie artystycznej, od nowego sezonu działać mają pod wspólną nazwą „O-Mega Royal” co wiąże się z koniecznością intensywnej pracy i nawiązywania nowych, koleżeńskich relacji.

Najlepszym sposobem na rozpoczęcie wspólnych działań okazał się wyjazd na warsztaty taneczno-integracyjne, zorganizowane w dniach 30.09-02.10 w Pokrzywniej, położonej w malowniczych Górach Opawskich. Celem wyjazdu była integracja zespołu oraz intensywna praca nad stworzeniem programu na najbliższy sezon oraz przyszlóroczne konkursy i festiwale.

Podczas warsztatów tancerki zajmowały się głównie przygotowaniem nowych choreografii, szlifowaniem techniki tańca i pracy z rekwizytem. Zajęcia prowadziły dwie trenerki **Karolina Stopińska** – specjalistka w dziedzinie pompon, od lat trenująca zespoły mażoretkowe w Domu Kultury oraz **Magdalena Wojtyszyn** – nowy instruktor DK. Swoją przygodę z tańcem rozpoczęła w zespole mażoretkowym „Mała Alfa” ponad 20 lat temu, obecnie studiuje na kierunku

„Taniec w kulturze fizycznej” Akademii Wychowania Fizycznego w Poznaniu. Nieustannie szkoli się, poszerzając wiedzę z różnych stylów tańca streetowego, jak również w zakresie tańca współczesnego i technik modern pod okiem najlepszych instruktorów w Polsce i w Europie.

Instruktorzy zaserwowały intensywną pracę na parkiecie, a jednocześnie zadbały o budowanie więzi między tancerkami. Dziewczęta – do tej pory tańczące w różnych zespołach i różniące się wiekiem – stworzyły zgraną grupę w czasie warsztatów. Warsztaty

promowały zdrowy, sportowy styl życia, pokazując alternatywę dla pokus, używek i uzależnień, na które dziś narażeni są młodzi ludzie. Dziękujemy Ośrodkowi Integracji i Pomocy Społecznej za pomoc finansową w organizacji wyjazdu, który przyczynił się do integracji oraz pomógł w podniesieniu poziomu artystycznego zespołu.

Teraz wystarczy szlifować nowe kroki i zacząć wiosną podbijać taneczne parkiety!

Karolina Stopińska

Spotkanie autorskie z Joanną Jax

Dnia 4 października 2022 r. mieliśmy zaszczyt gościć w bibliotece miejskiej Joannę Jax (właśc. Joanna Jakubczyk) – jedną z najbardziej popularnych obecnie polskich autorek powieści obyczajowych z elementami romanisu i historią w tle. O tym, że jest to jedna z ulubionych pisarek naszych Czytelniczek świadczy fakt, że jej książki są nieustannie w wypożyczeniu. Tym bardziej cieszymy się, że Pani Joanna odpowiedziała na nasze zaproszenie.

Spotkanie odbyło się w sali kameralnej Domu Kultury w Ozimku i moderowane było przez **Jolantę Rogowską** – kierownik Miejskiej i Gminnej Biblioteki Publicznej w Ozimku. Pani Joanna wspominała początki swojej drogi do pisania książek. Jej pełne pasji opowiadanie o tym zachęcało, by spełniać marzenia i przekonywało o tym, że nigdy nie jest na nie za późno. Wspaniale jest, kiedy dodatkowo mamy wokół siebie ludzi, którzy wierzą w nasze możliwości i sukces. Taką osobą była dla pisarki jej przyjaciółka.

Autorka opowiedziała również, dlaczego w swojej twórczości używa pseudonimu, o pisaniu książek w pandemii, o fascynacji

historią, której kiedyś nie lubiła, a także „po cichu” wspominała o dalszych planach pisarskich.

Na koniec spotkania była możliwość zakupu książek, w których Joanna Jax złożyła swój autograf.

Wszystkich, którzy jeszcze nie znają powieści Joanny Jax lub wciąż odczuwają zrozumi

niosyt, zapraszamy do naszej biblioteki, gdzie znajdują aż 31 publikacji tej autorki.

Spotkanie autorskie z Joanną Jax zorganizowano we współpracy z Wojewódzką Biblioteką Publiczną w ramach projektu „Zaczytane Opolskie”.

Anna Kępkowska

Mażoretki O-mega z Ozimka

Wszystkie ozimskie mażoretki od września tego roku będą występować pod wspólną nazwą O-MEGA. Z nowości to nie wszystko, ponieważ dwa topowe zespoły taneczne - Delement oraz Diament - w tym sezonie łączą swoje siły i będzie je można podziwiać jako zespół O-mega Royal. Dawny zespół Super Mums także przyjął nową nazwę, obecnie „nasze mamy” tańczą jako O-mega Mama.

Prezentujemy zatem wszystkie zespoły mażoretek, które z dumą będą reprezentować Dom Kultury w Ozimku oraz Gminę Ozimek na wszelkiego rodzaju wydarzeniach:

- **O-mega IV** - przedszkolaki (tancerki w wieku 5-6 lat) - instruktor **Karolina Stopińska**;
- **O-mega III** - mini kadetki (tancerki w wieku 7-8 lat) - instruktor **Natalia Grochol**;
- **O-mega II** - kadetki (tancerki w wieku 9-10 lat) - instruktor **Natalia Grochol**;
- **O-mega I** - juniorki (tancerki w wieku 11-14 lat) - instruktor **Natalia Grochol**;
- **O-mega Royal** - seniorki (tancerki w wieku 15+) - instruktor **Karolina Stopińska** oraz **Magdalena Wojtyszyn**;
- **O-mega Mama** - mamy mażoretek - instruktor **Justyna Bochenek**.

Sześć grup mażoretkowych tworzy łącznie 115 osób. Skąd jednak pomysł na przyjęcie wspólnej nazwy przez wszystkie zespoły? Oczywiście z chęci tworzenia jednej wielkiej tanecznej rodziny. Od razu nasuwa się też pytanie, dlaczego powstał taki sposób pisania nazwy? Powody są dwa! Omega to ostatnia z greckich liter. Nazwa zespołów grecką literą jest powrotem do korzeni pierwszych mażoretek z Ozimka - **Alfy** oraz **Bety**. Chcemy w ten sposób pokazać dziedzictwo pierwszych tego typu tancerek w Polsce i dbać o nie. Pisownia O-mega także nie jest przypadkowa. Litera „O” jest inicjałem naszego miasta, zaś „MEGA” wyraża taneczne emocje, towarzyszące każdej tancerce podczas występów. Z połączenia każdej tej części układanki powstała właśnie O-mega!

Młodsze tancerki na zajęciach poznają podstawowe elementy tańca mażoretkowego oraz koordynują pracę ciała z rekwizytem, a kiedy osiągną odpowiedni wiek przechodzą jak po szczebelkach drabiny do starszych zespołów. Kolejne, starsze wiekiem i stażem, mażoretki szlifują swoje umiejętności na zajęciach akrobatyki, a grupy reprezentacyjne dodatkowo ćwiczą także klasykę. Zespoły, które startują na mistrzostwach różnej rangi, biorą również udział w warsztatach różnych stylów tanecznych, które nie tylko podnoszą ich umiejętności, ale także urozmaicają choreografię.

Od września wszystkie zespoły ćwiczą prężnie, by już niedługo móc zaprezentować nowe choreografie publiczności.

Natalia Grochol

Wokół początków historii Grodźca

Wniedzielę 25 września 2022 r. w Świątlicy Wiejskiej w Grodźcu odbyło się spotkanie poświęcone początkom dziejów tej miejscowości zorganizowane z inicjatywy Iwony Chętnickiej, która nie tylko prowadzi Filię Biblioteczną w Grodźcu, ale również od kilku lat z wielkim zaangażowaniem zgłębia historię lokalną.

Spotkanie odbyło się w szczególnym dniu. Otóż dokładnie 270 lat temu, czyli 25 września 1752 r. król pruski Fryderyk II podpisał akt założenia osady, która wkrótce otrzymała nazwę Fiedrichgrätz (obecnie Grodziec). Choć impreza przygotowana przez bibliotekę nie miała charakteru oficjalnego jubileuszu, to jednak ta okrągła rocznica stanowiła dla niej ważny punkt odniesienia.

Historia tej wioski wyróżnia się na tle dziejów pozostałych miejscowości w Gminie Ozimek, bowiem jej pierwszymi mieszkańcami byli uchodźcy religijni z Moraw, czyli tzw. Bracia Czescy, którzy jako wyznawcy poglądów Jana Husa byli prześladowani w swojej ojczyźnie. Poszukując swobody wyznaniowej, zdecydowali się podjąć ogromne ryzyko, jakim niewątpliwie była podróż do miejsca, które niektórzy porównywali do arabskiej pustyni z uwagi na lokalizację wśród słabo zaludnionych krasiejowskich lasów i w dodatku na dość nieurodzajnej, piaszczystej glebie.

Iwona Chętnicka na wstępie po krótko przedstawiła historię wojen śląskich oraz husytyzmu, aby zarysować historyczny kontekst omawianego tematu. Następnie przeszła do bardzo szczegółowego przedstawienia procesu osadniczego – jego uwarunkowań przyrodniczych, charakterystycznego założenia wzdłuż cieków wodnych i pierwszych, bardzo trudnych dla osadników lat adaptacji i walki o przetrwanie na nowym terenie. Opowiadała również o kulturze mieszkańców osady, ich mentalności oraz języku, którym się posługiwali.

Prelekcja spotkała się z bardzo ciepłym przyjęciem ze strony mieszkańców Grodźca, którzy licznie przybyli do świetlicy. Wszyscy z dużym zainteresowaniem wysłuchali opowieści o trudnych początkach osadnictwa na grodzieckiej ziemi. Większość mieszkańców doskonale zna powojenną historię osady, którą tworzyli Kresowiaci wysiedleni przymusowo ze swoich wiosek pod Lwowem. Natomiast dzieje pierwszych osadników w Grodźcu i ich potomków są zdecydowanie mniej znane, a przecież stanowią ważny element historii tej miejscowości.

Uczestnicy spotkania mieli również możliwość obejrzenia dwóch wystaw przygotowanych przez Iwonę Chętnicką. Pierwsza z nich przedstawiała stare zdjęcia, ryciny i wycinki prasowe dotyczące miejscowości. Wśród nich znalazły się m.in. fotografie przekazane grodzieckiej bibliotekarce przez potomków pierwszych mieszkańców wioski. Natomiast w gablotach zostały

wyeksponowane przedmioty znalezione przez obecnych mieszkańców wsi w swoich obejściach, takie jak monety, ulotki, zeszyty szkolne, pocztówki, a nawet weksle. Bardzo symbolicznym eksponatem na tej wystawie jest mała moneta: 1 krajcar z wizerunkiem Fryderyka Wielkiego datowany dokładnie na rok założenia Grodźca (1752). Kolejny ciekawy obiekt to skrzynia szewska z drewnianymi formami butów i szewskimi narzędziami. Jej wyjątkowość polega na tym, że grodziecka kolonia swego czasu słynęła z tego rodzaju rzemiosła. Wszystkie przedmioty zaprezentowane na wystawie są niejako okruchami swoistej pamięci miejsca, czyli pamięci o ludziach, których los osadził na tej konkretnej ziemi.

Warto dodać, że dzień po spotkaniu w świetlicy bibliotekę odwiedziła kilkunastoosobowa grupa gości z Niemiec i Czech, będących potomkami byłych mieszkańców tej miejscowości. Chęć zobaczenia wioski, o której słyszeli tak wiele od swoich rodziców i dziadków, nie była jedynym powodem ich wizyty w Grodźcu. Odbyli tą sentymentalną

podróż do miejsca życia ich przodków również po to, aby przekazać wiosce szczególnie podarunek, powierzając nad nim pieczęć właśnie miejscowej biblioteczki. Jest to niemieckojęzyczna Biblia Marcina Lutera z 1936 r., która od 1941 r. była użytkowana w grodzieckim kościele ewangelickim jako księga liturgiczna. Goście odwiedzili również szkołę, kościół i cmentarz oraz obejrzeliby domy swoich przodków.

Obie wystawy można nadal oglądać w holu Świątlicy Wiejskiej w Grodźcu. Natomiast podarowana Biblia znajduje się w bibliotece. Podobnie jak kserokopia starego planu wsi, z którego można się dowiedzieć, jaka rodzina mieszkała niegdyś w danym budynku. Historia Grodźca jest niewątpliwie skomplikowana, ma swoje blaski i cienie, ale z pewnością warto ją poznawać i upowszechniać. Jednocześnie serdecznie dziękujemy wszystkim wolontariuszom, którzy okazali swoją pomoc przy zbieraniu materiałów do prelekcji i wystaw.

Jolanta Rogowska

Co? Gdzie? Kiedy? W listopadzie 2022

DOM KULTURY ORAZ MIEJSKA I GMINNA BIBLIOTEKA PUBLICZNA W OZIMKU				
DATA	GODZ.	MIEJSCE	NAZWA IMPREZY	ORGANIZATOR
5.11 (sobota)	8:00-12:00	Dom Kultury w Ozimku	Dyżur biblioteczny	MiGBP w Ozimku
	20:00	Dom Kultury w Ozimku, sala widowiskowa	Koncert „STORO feat Piotr Kupicha” Bilety w cenie 40,00 zł dostępne w księgowości DK	Burmistrz Ozimka Dom Kultury w Ozimku
10-11.11.2022 (czwartek-piątek)		Gmina Ozimek	Ultraniepodległa 104 Towarzyski bieg niepodległościowy	Stowarzyszenie „Biegamy-Pomagamy”
11.11 (piątek)	09:30	Dom Kultury w Ozimku	Obchody święta Niepodległości – złożenie kwiatów pod pomnikiem – mini recital rodziny Wilczyńskich – rozstrzygnięcie konkursu plastycznego pn. „Niepodległa: z przekazem dla przyszłych pokoleń”	Burmistrz Ozimka Dom Kultury w Ozimku
11.11 (piątek)		Grodzicz	Obchody święta Niepodległości w Grodzicu – złożenie kwiatów pod pomnikiem – Rajd Rowerowy upamiętniający Narodowe Święto Niepodległości – Ognisko patriotyzmu – spotkanie dla mieszkańców w świetlicy wiejskiej	Stowarzyszenie Nasz Grodzicz
11.11 (piątek)	17:30	Schodnia	Dzień św. Marcina w Schodni	DFK Stara Schodnia Sołtys i Rada Sołecka Wsi Schodnia
11-13.11 (piątek-niedziela)		Rymarow	Udział zespołów „Kaszmir” i „Zafira” na festiwal tańca orientalnego „Habibi”	Kamila Brstakova Cimbotova Anna Anniya Cimbotova
13.11 (niedziela)	14:00	Dom Kultury w Ozimku, sala widowiskowa	KINO: Bajka pt. „Guliwer” Bilety można zakupić przez stronę internetową www.film.opole.pl bądź w dniu seansu	Opolskie Kino Objazdowe
	16:00		Film pt. „Johnny” Bilety można zakupić przez stronę internetową www.film.opole.pl bądź w dniu seansu	
	18:00		Film pt. „Listy do M 5” Bilety można zakupić przez stronę internetową www.film.opole.pl bądź w dniu seansu	
26.11 (sobota)		Dom Kultury w Ozimku, sala widowiskowa	Nocnik kulturalny – warsztaty interdyscyplinarne w formie wydarzenia online	Dom Kultury w Ozimku

Mamy rady na odpady

Rozstrzygnięto dwa konkursy, skierowane do uczniów szkół podstawowych województwa opolskiego, a realizowane w ramach projektu "Mamy rady na odpady" ogłoszone przez Urząd Marszałkowski.

A w jednym z nich 3 miejsce w kategorii zbiorowa praca-dzieło sztuki zdobył zespół obecnej klasy IV Szkoły Podstawowej w Krasiejowie w osobach: Jasmin Pyka, Natalia Pasoń, Natalia Kolc, Hanna Szubert, Wiktoria Florczyk i Paulina Feliks.

Indywidualne wyróżnienia zdobyli: Magdalena Jonczyk – klasa 5; Martin Matysek – klasa 4 i Adam Wawrzynek – klasa 6.

Nagrody główne (I-III miejsce) zostaną wręczone podczas uroczystej gali, która została zaplanowana na 16 listopada br. i na którą jesteśmy zaproszeni! Gratulujemy!

Elżbieta Pisula-Bieniecka

Dzień Przedszkolaka w Jedyneczce

Dzień 20 września – to dzień ważny dla wszystkich przedszkolaków w całej Polsce. Święto to zostało ustanowione, by podkreślić wagę edukacji przedszkolnej w rozwoju i edukacji dzieci, i ma przyczynić się do popularyzacji wychowania przedszkolnego.

Dnia 20 września 2022 r. w Przedszkolu Publicznym nr 1 w Ozimku kolejny raz

obchodziliśmy Święto Przedszkolaka. Tego dnia czekało na dzieci wiele niespodzianek od dyrekcji przedszkola i pań wychowawczyń. Przedszkolaki zostały zaproszone do wspólnej zabawy, udziału w konkursach i tańcach przy ulubionych przebojach muzyki dla dzieci. Atrakcją był sportowy tor przeszkód, przedszkolne kino, medale przedszkolaka oraz pyszne pieczone w naszym przedszkolu muffinki. Radość

i śmiech świadczyły o wspaniałej zabawie. Złożyliśmy wszystkim, maluszkom i starszacom życzenia samych słonecznych dni i radosnych chwil w naszym przedszkolu, aby każdy dzień był wspaniałą przygodą i niósł ze sobą wiele cudownych i pozytywnych doświadczeń.

Niech Wasze marzenia się spełniają!!!

Magdalena Dudkiewicz

II Charytatywny Bieg w Piżamach

WPSP nr 1 w Ozimku dzieci pobięły dla dzieci! Był to II Charytatywny Bieg w Piżamach. Akcja poświęcona jest pomocy dla małych pacjentów onkologicznych. Pomysłodawczynią biegu była nauczycielka naszej szkoły - **Aneta Woźnica**, która usłyszała o nim przebywając ze swoją małą córeczką w szpitalu.

- Zamysł organizacji biegu wyszedł od Fundacji „Gdy liczy się czas” - mówi **Aneta Woźnica**. - Szukałam organizacji, które pomagają dzieciom, rodzicom w trudnych chwilach, gdy zdrowie nie dopisuje. Dzięki pomocy specjalistów my pomocy nie potrzebujemy, ale możemy wspólnie pomagać innym na miarę naszych możliwości, możemy sprawić, aby każde z dzieci miało szansę na zdrowy rozwój, zabawę i bycie wspólnie z rodziną. **Jeśli od najmłodszych lat nauczymy dzieci niesienia bezinteresownej pomocy, wychowamy ich na wrażliwych i dobrych ludzi.**

To piękny cel, który wsparły także władze naszej gminy - **Burmistrz Ozimka Mirosław Wieszołek**, który przyłączył się do szkolnej inicjatywy. - Takie akcje pokazują, że każdy może pomóc drugiemu człowiekowi. Nawet małe przedszkolaki i uczniowie klas 1-3 mogą pomagać innym dzieciom. Wielkie brawa dla Was za Wasze zaangażowanie i dobre serce dla chorych dzieci. Niech ta pomoc przyniesie Wam też dużo radości i satysfakcji - powiedział burmistrz Wieszołek do dzieci.

Do naszej szkoły przybył także **Piotr Pakosz** - zasłużony sportowiec, biegacz i trener, obecnie działacz związkowy oświatowej „Solidarności”. Niestety w naszej uroczystości nie mógł wziąć udziału, z racji innych ważnych obowiązków, **Opolski Kurator Oświaty Michał Siek**. Z tego powodu Piotr Pakosz przekazał nam słowa Kuratora Sieka - Gratuluję Wam inicjatywy i wsparcia dla dzieci doświadczonych przez los chorobą. To bardzo szczytny cel i piękna postawa dzieci. Życzę Wam wielu sukcesów!

W Biegu w Piżamach wzięły udział uroczę przedszkolaki z Przedszkoli Publicznych nr 1, 2 oraz 4 z Ozimka. Łącznie było to ponad 160 dzieci. W ciepłych promieniach słońca, uczestnicy zrobili rundę honorową wokół naszego boiska. Wszyscy w piżamach: przedszkolaki, uczniowie, nauczyciele i opiekunowie, a nawet burmistrz Wieszołek, aby podkreślić sympatię i okazać wsparcie dla dzieci chorych onkologicznie, które przebywają w szpitalach leżąc w łózkach, **podczas gdy inne dzieci się bawią na placach zabaw. Stąd symboliczne ubranie się w piżamę, stąd symboliczny bieg dla chorych dzieci!**

Taneczną rozgrzewkę, którą poprowadziła nauczycielka PSP nr 1 - **Daria Bejm**, z **uśmiechem i radością wykonały wszystkie dzieciaki**. Dzieci nie mogły doczekać się biegu, dlatego

razem ruszyli na START, by pobic na miarę swoich sił do METY. W cudownej, radosnej atmosferze każdy czuł się wspaniale, gdyż wiedział, że wspiera chore maluszki.

Po biegu zostały rozdane nagrody i każdy, uczeń czy przedszkolak, otrzymał z rąk Burmistrza Ozimka Mirosława Wieszołka upominek. Wszak **Gmina Ozimek była współorganizatorem** naszego szczytnego przedsięwzięcia, gdzie nie było przegranych, ale każdy wygrał, spełniając dobry uczynek.

W czasie biegu **uczeń klasy drugiej, Marcin**, potknął się i upadł. Dziecko prze mogło się i przy ogromnym dopingiu dobiegło do mety. **Piotr Pakosz** docenił postawę **Marcinka** i oddał mu swój pamiątkowy puchar.

Potem były pamiątkowe zdjęcia w piżamach i każdy czuł się w tej piżamie wyjątkowo! Bo dla wyjątkowych dzieci, te piżamy zostały ubrane!

Grażyna Świercz

Europejski Dzień Języków w PSP Dylaki

W dniu 6 października w Publicznej Szkole Podstawowej im. Karola Miarki w Dylakach obchodzono „Europejski Dzień Języków”. Z tej okazji przygotowano wiele atrakcji oraz zadań, z którymi w drużynowych rywalizacjach musieli zmierzyć się uczniowie szkoły.

Przygotowane zagadki wymagały nie tylko wiedzy, ale także zaangażowania. Między innymi kolorowano charakterystyczne obiekty

budowlane, układano flagi europejskie z klocków Lego, rozwiązywano zagadki w niemieckojęzycznym escape room oraz tańczono belgijkę. Jednak największym wyzwaniem okazał się QUIZ o Berlinie i Londynie. Jego rozwiązanie wymagało zaznajomienia się z informacjami zawartymi w kodach QR udostępnionych na plakatach. Rywalizacjom drużynowym towarzyszyła rozbrzmiewająca na szkolnych korytarzach muzyka folklorystyczna z różnych

krajów europejskich. Wyświetlana była wizualizacja filmowa krajobrazów najpiękniejszych zakątków Europy. Do tego w powietrzu unosił się zapach europejskich smaków - potraw przygotowanych przez uczniów, rodziców oraz nauczycieli. Dziękujemy wszystkim za zaangażowanie i pomoc w organizacji tego wydarzenia.

Mariola Kotula

PSP Szczedrzyk na pielgrzymce Szkół Jana Pawła II

W dniu 6 października wzięliśmy udział w Pielgrzymce Szkół im. Jana Pawła II na Jasną Górę. Naszą szkołę reprezentowała klasa VIII pod opieką nauczycielek: pani Joanny, pani Beaty oraz księży, ks. Marcina i ks. Krzysztofa.

Uczniowie szkół podstawowych i średnich z całej Polski oraz najmłodsi, z przedszkoli, uczestniczyli w mszy świętej pod przewodnictwem biskupa Marka Solarczyka z Radomia. Mszę świętą poprzedził program artystyczno-modlitewny, który poprowadził o. Łukasz Buksa, franciszkanin głoszący Słowo Boże w niekonwencjonalny sposób – za pomocą muzyki.

Udział w pielgrzymce był dla naszych uczniów okazją do zobaczenia Jasnej Góry, kaplicy z obrazem Matki Bożej Częstochowskiej oraz doświadczenia wspólnoty wielkiej Rodziny Szkół im. Jana Pawła II.

Ks. Krzysztof Blaut

Ogólnopolski Dzień Głośnego Czytania

Ogólnopolski Dzień Głośnego Czytania został zorganizowany w naszej gminie 4 października w Publicznej Szkole Podstawowej w Dylakach. W tej imprezie czytelniczę wzięło udział około 300 dzieci. To wielkie wydarzenie miało zachęcić dzieci do sięgania po książki, a dorosłych do czytania dzieciom. Święto to zostało ogłoszone w 2001 roku z inicjatywy Polskiej Izby Książki. Celem akcji jest promowanie głośnego czytania dzieciom, nabywanie przyjemności z czytania i słuchania, a także poczucia przynależności do społeczności czytelniczej.

Do udziału zaproszone zostały najważniejsze osoby w naszej gminie: Burmistrz Ozimka Mirosław Wieszołek, Sekretarz Gminy Ozimek Barbara Durkalec i Dyrektor Gminnego Zakładu Oświaty Ewa Kotyrba, którzy przeczytali dzieciom wiersze polskich poetów. Niezmiernie cieszy nas fakt, że mimo licznych obowiązków i napiętych harmonogramów, znaleźli oni czas dla naszych małych dzieci.

Stefek Burczymucha, Słoń Trąbalski, Lokomotywa, Leń oraz Okulary – to wiersze, których interpretacji mogli wysłuchać uczestnicy Głośnego Czytania. Każda interpretacja była znakomita i pokazywała zaangażowanie czytających.

Gospodarz uroczystości, Dyrektor Publicznej Szkoły Podstawowej w Dylakach Elżbieta Pluta, znakomicie przygotowała całą imprezę – od świetnej interpretacji wiersza i przygotowania pięknych dekoracji, poprzez nagranie występu **utalentowanej uczennicy, śpiewającej Anastazji Szalek**, po zgromadzenie kilkudziesięciu nauczycieli szkół i przedszkoli na platformie Teams.

Tę dbałość o szczegóły zauważył Burmistrz Ozimka Mirosław Wieszołek, który pogratulował bardzo udanej imprezy czytelniczej. Także Dyrektor Publicznego Przedszkola nr 1 w Ozimku **Magdalena Dudkiewicz** pozytywnie oceniła gminną uroczystość.

– Zarówno dzieciom, jaki i nauczycielom oraz rodzicom podobało się to głośne czytanie, to była super impreza czytelnicza – mówi dyrektor Dudkiewicz. – Świetna była forma, nowoczesny sposób przekazu był dla dzieci bardzo atrakcyjny. Przedszkolaki widziały siebie i swoich przyjaciół na monitorze, było dużo wesołych sytuacji – dodaje. – Uczestniczyliśmy w takiej formule „wielkiego czytania” po raz pierwszy i mamy nadzieję, że nie ostatni. Wspaniale dzieci odebrały też czytane wiersze, zobaczyły ważne osoby w naszej gminie, które propagują ważną ideę czytania dla dzieci.

Uroczystość odbyła się w ramach Sieci Współpracy Nauczycieli Bibliotekarzy W Gminie Ozimek, której koordynatorkami są **Grażyna Świercz** i **Elżbieta Pluta**. Dziękujemy wszystkim nauczycielom za pomoc w organizacji naszej imprezy czytelniczej, a gościom za wspaniałe wielkie Głośne Czytanie w Gminie Ozimek!

Grażyna Świercz

Piłkarze SP nr 3 na szóstym miejscu w Polsce

Wyjazdem na mistrzostwa Polski drużyna piłki nożnej chłopców ze Szkoły Podstawowej nr 3 w Ozimku zakończyła ubiegły rok szkolny. Nasi piłkarze zdobyli mistrzostwo województwa opolskiego i w dniach 20-23 czerwca uczestniczyli w Ogólnopolskich Finałach Igrzysk Młodzieży Szkolnej w Piłce Nożnej Chłopców w Głuchołazach, których organizatorem był Wrocławski Szkolny Związek Sportowy.

W mistrzostwach wzięło udział dziesięć mistrzowskich drużyn z całej Polski, rozgrywając mecze w dwóch grupach. Występująca w grupie

B drużyna z Ozimka rozegrała mecze z reprezentacjami Poznania (1:1), Radzimina (1:0), Ujazdu (1:2) i Bielska-Białej (4-4), zdobywając 4 pkt. (7:7) i zajmując 3. miejsce w swojej grupie, co dało jej prawo gry o miejsca 5-6. Ostatni mecz piłkarze SP nr 3 rozegrali z drużyną SP nr 5 Oświęcim, przegrywając 1:2 i ostatecznie zajmując 6. miejsce w Polsce. Zwycięzcą turnieju została SP nr 21 Poznań, drugie miejsce zajęła Niepubliczna Szkoła Mistrzostwa Sportowego z Gdańska, a trzecie SP Ujazd.

Udział w zawodach na szczeblu ogólnopolskim był największym sukcesem sportowym

uczniów z gminy Ozimek w roku szkolnym 2021/22. Jego autorami byli: Dawid Sudoł, Wojciech Okuniewicz, Bartosz Kucharzski, Maciej Kłosko, Adam Kiepułski, Piotr Czopkiewicz, Maksymilian Chmura, Michał Makuch, Jan Ślusarz i Sebastian Trzeniosik, a opiekunem piłkarzy w trakcie całych rozgrywek był Waldemar Jamróz. Za zajęcie 6. miejsca w Polsce drużyna otrzymała puchar i dyplom, a zawodnicy pamiątkowe medale. Gratulujemy.

Janusz Dziuban

Questy w Krainie Dinozaurów

W ramach realizacji przez LGD „Kraina Dinozaurów” projektu współpracy pn. „Sieć edukacyjnych gier terenowych i szlaków geocachingowych”, 12 października odbyły się warsztaty w Spóroku, w których uczestniczyli przedstawiciele klasy turystyczno-językowej oraz technikum fotograficznego.

Jednym z punktów realizacji tego projektu jest tworzenie i odnowienie istniejących questów na obszarze LGD „Kraina Dinozaurów”. Gry terenowe i questy są doskonałym sposobem promocji regionu, gdyż prezentują unikalne dziedzictwo miejsc, ich historię, kulturę i przyrodę danego terenu. Uczniowie Zespołu Szkół we współpracy z przedstawicielami Domu Kultury i Urzędu Gminy i Miasta Ozimek pracowali nad tworzeniem questu na terenie Ozimka. Fotografie do ozimskiego guestu wykonali uczniowie Zespołu Szkół w Ozimku. Efekt tego przedsięwzięcia już niedługo na www.questy.org.pl

Małgorzata Winnik

Sukcesy Karoliny Guzy

W dniach 8-11 września 2022 r. w Skopje odbyły się Mistrzostwa Europy IDO European Ballet, Jazz, Modern And Contemporary Championships 2022.

W rywalizacjach na europejskim poziomie Gminę Ozimek i Polskę reprezentowała **Karolina Guzy** – tancerka Niepublicznej Szkoły Baletowej Szkoły Sztuki Tańca RAMADA z Opola. Międzynarodowe jury oceniło łącznie 2000 zawodników z 22 krajów europejskich.

Zawodnicy RAMADA TEAM zaprezentowali łącznie 46 choreografii i stanęli na podium aż 22 razy zdobywając 8 złotych, 10 srebrnych i 4 brązowe medale.

Nasza zawodniczka zdobyła następujące miejsca w poszczególnych stylach: I Miejsce i tytuł Mistrza Europy – **Formacja Balet 17+**; I Miejsce i tytuł Mistrza Europy – **Miniformacja Balet 17+**; II Miejsce i tytuł Wicemistrza Europy – **Duet Balet 17+**; VII Finałowe Miejsce – **Solo Balet Open 17+**; I Miejsce i Tytuł Mistrza Europy – **Formacja Jazz 17+**; III Miejsce i Tytuł Drugiego Wicemistrza Europy – **Miniformacja Jazz 17+**; II Miejsce i Tytuł Wicemistrza Europy – **Formacja Modern 17+**; V Finałowe Miejsce – **Miniformacja Modern 17+**.

„Serdecznie chciałabym powiedzieć ogromnie dziękuję Gminie Ozimek wraz z Burmistrzem Ozimka – Panem Mirosławem Wieszołkiem na czele za możliwość pojechania i zaprezentowania siebie, klubu, miasta oraz kraju

na tegorocznych Mistrzostwach Europy, które odbyły się na początku września w Skopje w Macedonii północnej.

Wiem, że gdyby nie otrzymane wsparcie finansowe, ten wyjazd byłby niemożliwy, nie miałabym szansy rywalizowania

z najlepszymi tancerzami w Europie oraz nie zwiedziłabym tego pięknego kraju, jakim jest Macedonia Północna. Dziękuję!” – mówi **Karolina Guzy**.

Marcin Widera